

قانون اساسی جمهوری
افغانستان

۹ قوس ۱۳۶۶

(بازار عاشر تعدادیل مصوب
لویه جرگه چوزای ۱۳۶۹)

د افغانستان جمہوریت
د عدلي وزارت

رسمي حوزه

میرزاول پشاور جبان بگزاده **Ketabton.com**

مساون: نورعلی

نهمتمن: ایام الدین

تلفون: ۲۶۲۵۰

شماره پا نزدهم - ۱۵ - عقرب

۱۳۶۶

نمبر مسسل ۷۲۸

د سکمی جمهوری افغانستان

د افغانستان د جمهوریت د جمهور

رئیس فرمان

د کابل بنار

لومړۍ ګډه

د ۱۳۶۹ کال دقوس نړۍ نېټه

د افغانستان د جمهوریت

د اساسی قانون د تو شیخ او

اعلام په باب

دقوس دهیاشتی دانهه-ی او

نړۍ نېټه تاریخي ټوږه جرګه چې

د کابل په بنار ګې جوړه شوه

د افغانستان د جمهوریت

د اساسی قانون یې په دیارلو

فصلونو او یوسلو نهه

خلوپښتو مادو کې د تر ټولو

مهمنې ملي و نېټې په توګه تصویب

کړه .

د هغه واک سره سه چې

د اساسی قانون راته راسپارا

دی، د اج اساسی قانون

چې تصویب له نېټه خیله نافذ

شوی دی، دسوی او هوسایشی

دنامین ، دملی روغنی جوړی

دبوره تحقق، دخلکو دنیکمرغی

او دگران افغانستان ډېر مختګ

په خاطر توشیح او اعلامو .

دوكټور نجیب الله

د افغانستان جمهور رئیس

فرمان رئیس جمهور جمهوری

افغانستان

شهر کابل

شماره (۱)

مورخ ۹۹ ربیع ۱۳۶۶

درباره توشیح واعلام قانون

اساسی جمهوری افغانستان

لویه جرګه تاریخي ۸۹۹۰ ماه

قوس که در شهر کابل دایر

گردید قانون اساسی جمهوری

افغانستان دا بداخل سیزده

شصت و یکصدو چهل ونه ماده

بنتابه همترین وثیقه ملي به

تصویب رسانید .

مطابق به صلاحیتیکه قانون

اساسی برایم تفویض

نموده قانون اساسی ج ۱۰ را

که ازه تاریخ تصویب نافذ

گردیده بخاطر تامین صلح و

آرامش ، تحقق کامل مشی

مصالحه ملي ، سعادت مردم

و ترقی افغانستان عزیز توشیح

واعلام میدارم .

دوكټور نجیب الله

رئیس جمهور افغانستان

رسمی حکم کرد

فرمان رئیس جمهور جمهوری
افغانستان
شماره (۴۶۴)
مورخ ۱۳۷۹ ربیع الاول
درباره توشیح و
اعلام تعديل قانون اساسی
بـ ناسنی از حکم فقره دوم
ماده یک صد و چهل و نهم قانون
اساسی، تعديلات در قانون
اساسی را که از تاریخ تصویب
یـ لـ ولـیـهـ جـرـگـهـ مـوـرـخـ هـفـتـ وـ
هـشـتـ مـاهـ جـوـزـایـ سـالـ سـیـزـدـهـ
صـدـوـ شـصـتـ وـ نـهـ ،ـ زـافـذـمـیـبـاـ
شـدـ،ـ بـهـ منـظـورـ تـحـقـقـ آـرـمـانـ
تـارـیـخـیـ مرـدمـ الـهـ اـنـسـانـ بـخـاطـرـ
نـامـیـنـ صـلـحـ وـ اـرـامـشـیـنـ درـسـرـ
زـمـینـ اـنـهـ اـنـهـ،ـ وـ تـحـقـقـ کـامـلـ
مشـیـ مـصـالـهـ مـلـیـ وـ درـ جـهـتـ
سعـادـتـ مرـدمـ وـ تـرـقـیـ اـفـقاـ
نـسـانـ عـزـیـزـ،ـ تـوـشـیـحـ وـ اـعـلامـ
نـیـازـمـ .ـ
نجـیـبـ اللهـ
رـئـیـسـ جـمـهـورـ اـفـقاـ نـسـانـ

دـافـعاـ نـسـانـ جـمـهـورـیـتـ
دـجـمـهـورـ رـئـیـسـ فـرـ مـانـ
گـنـهـ (۴۶۴)
نـیـتـهـ ۱۳۷۹ ربـیـعـ اـولـ
دـاسـاسـیـ قـانـونـ دـتـعـدـیـلـ دـ
تـوـشـیـحـ اوـ اـعـلامـ پـهـ بـارـهـ کـیـ
دـاسـاسـیـ قـانـونـ دـیـوـسـلـوـنـهـ
خـلـوـیـشـتـهـ مـادـیـ دـ دـوـرـیـهـ
فـقـرـیـ دـحـکـمـ لـهـ مـخـیـ پـهـ اـسـاسـیـ
قـانـونـ کـیـ تـعـدـیـلـاتـ چـیـ دـ
یـارـلـسـ سـمـوـهـنـهـ شـعـیـقـیـمـ کـسـالـ
دـجـوـزاـ دـمـیـاشـتـیـ بـهـ اوـوـهـ اوـ
اـتـهـ نـیـتـهـ دـلـوـیـیـ جـرـگـیـ دـ
تـصـوـیـبـ لـهـ تـارـیـخـ خـفـهـ زـاـ فـذـ
دـیـ دـ اـفـغـانـسـتـانـ دـخـلـکـوـدـ تـارـیـخـ
اـرـمـانـ دـتـحـقـقـ بـسـهـ مـفـعـلـ دـ
اـفـغـانـاـنـوـ بـهـ بـداـورـهـ کـیـ (ـسـوـگـیـ
اوـآـرـاهـیـ دـنـامـیـنـ اوـدـهـایـ روـهـنـیـ
جـوـهـیـ دـنـکـلـاـرـیـ دـبـشـیـیـ تـحـقـقـ
اوـدـخـلـکـوـ نـیـکـهـ سـرـغـیـ اوـ دـ
اـفـغـانـسـتـانـ دـنـرـقـیـ بـهـ خـاطـرـ
تـوـشـیـحـ اوـهـلـهـمـوـمـ .ـ
نجـیـبـ اللهـ
دـافـغـانـسـتـانـ جـمـهـورـ رـئـیـسـ

رسیج جریبه

فهرست	فهرست
مقدمه	مقدمه
فصل اول اساسات نظام سیاسی	لومپری فصل دیسیاسی نظام اساسونه
فصل دوم اساسات نظام اجتماعی - اقتصادی	دوبیم فصل دیولنیز - اقتصادی نظام اساسونه
فصل سوم ، تابعیت، حقوق آزادیها و مکلفیتهای اساسی اتباع .	دریم فصل داتباعو تابعیت ، اساسی حقوق ، آزادی او مکلفیتونه
فصل چارم لویه جر گه	خلورم فصل لویه جر گه
فصل پنجم رئیس جمهور	پنجم فصل جمهور رئیس
فصل ششم شورای ملی	شیپرم فصل ملی شورا
فصل هفتم شورای وزیران	اووم فصل د وزیرانو شورا
فصل هشتم قضاء	اتم فصل قضاء
فصل نهم خارنوالی	نهم فصل خارنوالی
فصل دهم شورای قانون اساسی	لسم فصل د اساسی قانون شورا
فصل یازدهم اداره	یوولسم فصل اداره
فصل دوازدهم سیاست خارجی	دولسم فصل بهرنی سیاست
فصل سیزدهم :	دیارلسم فصل متفرقه حکمونه
احکام منفرقه	

ترسلی ختند لکن

بسم الله الرحمن الرحيم

بسم الله الرحمن الرحيم

تا ریخ پر ا فتخار و طن
محبو ب ما افغا نستا نمشحون
از مبا رزا ت قهر ما نا نه
مردم دلی رما به خا طر
استقلال، تما میت ار ضی
خا کمیت ملی، و حدت ملی
دمو کرا سی و ترقی اجتما عی
می باشد .

در مرحله کنو نی، دو لت
جمهوری افغا نستا ن متکی
بر حما یت نیرو های ملی
سیاسی و وطن دو سنت
سیا سنت مصا لعنه ملی را
فعلا نه به پیش می برد .

بنا برین، با نظر داشت
تحولات تاریخی که در
میهن ما و جهان معاصر
رو نما گردیده است، با
پیروی از اساسات دین مقدس
السلام بارعا یت سنت و شعاع
یر پسندیده افغانی، مبتنى
بر حقائق تاریخ و فرهنگ
کشور، با اخترام به موادیت
ارز نده نهضت مشروطیت
و در مطابقت با منشور مسلح
متحد واعلا میه جهانی حقوق
بشر، به منظور :

زمونیز د گران هیواد افغا
نستان ویا پلی تاریخ دخیلوا کی
زمکنی بشپړ تیا، ملی حاکمیت
ملی یوالی، د مو کراسی او
ټولنیزی ترقی په خاطر زمونیز
د زهه وزو خلکو له اندواسو
مبارزو خخه ډک دی .

په اوسنی پراو کی داغا
نستان جمهوری دو لتمدنی،
سیا سی او هیواد پالو خوا -
کونو پر ملاتې متکی د ملی
روغی جوړی سیاست په فعاله
توګه پرمخ بیا یی .

له همدغه ا مله د هفو
تاریخی بدلونونو په یام کی
نیولو سره چی زمونیز په
هیواد او معاصره نپو کی
را منځته شویدی، د اسلام د
سپیخلی دین داساساتو په
پیروی، د هیواد تاریخ او
فرهنج پربنا د افغانی
غوره دودونو او شعایرو په یام
کی نیولو سره، د مشروطیت د
غورخنگ ارزښتناکو میراثونو
تله په درناوی اود ملګرو ملتونو
د منشور او دبشر د حقوقو
نیوالی اعلامی سره په سمون
کی:

و س م ح ج ن ک ل ه

- حفظ استقلال، دفاع از
 تما میت ار ضی و تحکیم
 حا کمیت ملی.
 - دستیا بی به صلح سراسری
 و تعمیق و حدت ملی.
 - تامین عدالت و دمو کراسی
 - اعمار مجدد و رشد متوازن
 اقتصادی، اجتماعی و ارتقای سطح
 زندگی مردم.
 - افزایش نقش و اعتبا رکشور
 در عرصه بین المللی
 - ایجاد شرایط مساعد به خاطر
 تشییت موقف حقوقی و بسی
 طر فی دایمی افغانستان و
 غیر نظامی شدن آن.
 ما نما ینده گان مردم
 افغانستان در لویه جرگه
 مورخ هفت و هشت ماه جوزای
 سال هزار و سه صد و شصت
 و نه، قانون اساسی مصوب
 لویه جرگه مورخ نهم
 ماه قوس سال هزار و سه صد و
 شصت و شش را گه دارای
 سیزده فصل و یکصد و چهل و نه

- دخپلواکی دستانی،
 زمکنی بشپر تیا خنه دفاع
 او د ملی حاکمیت د ټینګښت
 - سراسری سولی تنه
 درسیدو او د ملی یو والی
 د ژور تیا.
 - د عدالت او د مو کراسی
 د تامین.
 - دبیا و دانولو او متوازنی
 اقتصادی تو لئیزی وادی او دخلکو
 د ژوندانه دسطحی دلوپولو.
 - په بین المللی ډگر کې د
 هیواد د نقش او اعتبار دزیات
 والی.
 - د افغانستان دد ایمی
 بیطرفی حقوقی دریج د تشییت
 او د هفه دنه پو خسی کیدو
 د پاره د غوره شرا یطود رامنځته
 کیدو په منظور.
 مومن دیوژرو دری سوهنه شپیتم
 کال د جوزاد میاشتی داومی او
 اتنی نیټه په لویه جرگه کې
 د افغانستان د خلکو استازیو،
 د ۱۳۶۶ کال دقوس د میاشتی
 نهیمی نیټه دلویه جرگه له
 خوا تصویب شوی اساسی
 قانون چې دیارلس فصلونه او
 یوسلونه خلو ینبت مادی
 در لودی، د ډیری لوپی ملی

د افغانستان د اسلام

ماده بود ، به مثابه عالیترین
و تیقه ملي ، ذیلات تعدیل نمودیم.

فصل اول

اساسات نظام سیاسی

ماده او ل:

جمهوری افغانستان د دولت
مستقل ، واحد ، غیر قابل
تجزیه و اسلامی بوده ، بر
تمام قلمرو خود دارای حا
کمیت می باشد .

حاکمیت ملي در جمهوری
افغانستان به مردم تعلق
دا رد .

مردم حاکمیت ملي را تو -
سط لو یه جرگه و شورای
ملی اعمال میکنند .

ماده دوم:

دین افغانستان دین مقدس
اسلام است .

در جمهوری افغانستان
هیچ قانون نمی تواند مناقض
اساسات دین مقدس
اسلام و دیگر ارزشهاي مندرج
این قانون اساسی باشد .

ماده سوم:

جمهوری افغانستان کشور
غیر منسلک بوده در پیمانهای
نظمی شامل نمی شود و
تاسیس پایگاه های نظامی

و تیقی په توګه په لاندی دولت
تعديل کړ :

لوړی فصل د سیاسی نظام اساسونه

لوړی ماده:

د افغانستان جمهوریت
خپلواک ، واحد ، نه تجزیه
کیدونکی او اسلامی دولت دی او
پرخپل ټول قلمرو با ندی
دحاکمیت لرونکی دی .

د افغانستان په جمهوریت
کې ملي حاکمیت په خلکوبوری
اوه لري . خلک ملي حاکمیت
دولویی جرگه او ملي شورا په
واسطه عملی کوي .

دویمه ماده:

د افغانستان دین د اسلام
سپیخلی دین دی .

د افغانستان په جمهوریت
کې هیڅ قانون نهشی کولای
چې د اسلام د سپیخلی دین
د اساسونو او د دغه اساسی
قانون د نورو مند رجو
ازښتوونو مناقض وي .

دویمه ماده:

د افغانستان جمهوریت
ناپیلی هیواددی، په پوشی
ډلوا پیلو کې نه شاملیږي
اوېه خپل قلمرو کې د بهرنیو

دیمې جرزاکه

خارجي رادر قلمرو خود اجازه
نمی دهد.

ماده چهارم :

دفاع از استقلال ، حاکمیت
ملی و تمامیت ارضی از جمله
وظایف اساسی دولت است.

دولت امنیت و قابلیت دفاعی
کشور را تامین و قوای مسلح
راتجهیز می نماید .

ماده پنجم:

تعدد احزاب سیاسی
اسا سیستم سیاسی
جمهوری افغانستان میباشد.
در جمهوری افغانستان
احزاب سیاسی مشروط براین
که مرا منا مه ، اساسنامه
و فعالیت آنها مغایر احکام
قا نون اسا سی و قوا نین
کشور نباشد تشکیل شده
می تواند .

تشکیلات و منابع مالی
حزب سیاسی غیر علني
بوده نمیتواند .

حزبی که مطابق احکام
قانون تشکیل میشود، بدون
مجوز قانونی منحل شنده
نمیتواند .

قضات و خارنو لا ن نمی
توانند در مدت تصدی وظیفه

پوشی ادو بجوریدو ته اجازه نه
ورگوی .

خلورمه ماده :

له خپلواکی ، ملی حاکمیت
او زمکنی بشپړ تیا خخه
دفاع د دولت د اساسی دندو
له جملی خخه ده .

دولت د هیواد امنیت او
دفاعی قابلیت تامینه وی او
وسله وال پوچ سمبالوی .

پنهنه ماده :

د سیاسی گوندو نو تعدد
د افغانستان جمهوری است
سیاسی سیستم بنسټ دی .
د افغانستان په جمهوریت
کی سیاسی گوندونه په دی
شرط چې مرامنامه ، اساسنامه
او فعالیت یې دهیواد داسا سی
قا نون او قوا نینو مغایرنه

وی ، جو پهيدلی شی
د سیاسی گوند تشکیلات او
مالی منابع نشی کیدلای چې غیر
علني وی .

هله گوند چې د قانون د
حکمونو سره سم جو په یزدی ،
له ټانونی مجوزه پرته پونګیدلای
نه شی .

قاضیان او خارنو لا ن
نه شی کو لای چې دندنی د

رسمي جتنې

عضویت حزب سیاسی را
داشته باشد.

ماده ششم:
این ماده لغو گردید.

ماده هفتم:

تشکیل سازمانها بر
اجتماعی در جمهوری افغانستان
طبق قانون مجاز
است.

ماده هشتم:
ازجمله زبانهای ملی کشور
پشتو و دری زبانهای رسمی
میباشد.

ماده نهم:

نشان دو لئي جمهوری
افغانستان دارای تصویر
آفتاب در حال طلوع، محراب
ومنبر در متن سبز محاط
با خوشگانی و فیتنه دارای
سه رنگ سیاه، سرخ و
سبز می باشد.

ماده دهم:

بیرق دولتی جمهوری
افغانستان دارای سه رنگ
میباشد که به شکل قطعات
سیاه، سرخ و سبز از بالا به
پایین به صورت افقی به
اندازه مساوی واقع شده
است.

در ربع قسمت بالایی هردو

تصدی په موده کی دیسیاسی
گوند غریبوب و لری.

شپړمه ماده:
دغه ماده لغوه شوه.

اوو مه ماده:

د افغانستان په جمهوریت
کی د تولنیزو سازمانو
جوړیتلد د قانون سره سم
مجاز دی.

اتمه ماده:

د هیواد دملی ژبو له
جملي خخه پښتو او دری رسمی
ژبی دی.

نهمه ماده:

د افغانستان جمهوریت
دولتی نبیان دغنو دو ډو په
مینځ کی پر زرغون متن
باندی درا خټو نکی لمړ، د
محراب او منبر د تصویر او
ددري رنګه توری، سری او
زرغونی پڼۍ لرونکی دی.

لسنه ماده:

د افغانستان د جمهوریت
دولتی بیرغ دری رنګه لری
چې د تورو، سرو او زرغونو
ټوټو په بنه له پورته نهښکته
نه به افقی توګه په برابره
اندازه واقع شوي دي.

دبیرغ د دواپو مخونو
د پورتني برخې په ربیع کی د

بَرْنَامَجِ حُكْمِ لَيْكَ

روی بیرق، به طرف چو به
آن، نشان دولتی جمهوری
افغانستان قرار دارد.
طول بیرق نسبت به عرض
آن دو چند میباشد.
ماده یازدهم:

پایتخت جمهوری افغانستان
شهر کابل است.
مادهدوازدهم:
این ماده لغو گردید.

فصل دوم

اساسات نظام اجتماعی اقتصادی

ماده سیزدهم:
جمهوری افغانستان کشور
کثیر الملیت است.
دولت سیاست رشد همه
جانبه تفاهم، دوستی و
همکاری همه ملیتها، اقوام و
قبایل کشور را به منظور
تأمین برابر سیاستی
اقتصادی، اجتماعی، فرهنگی
رشد و اکشاف سریعتر مناطق
عقب مانده از لحاظ اجتماعی
اقتصادی و فرهنگی تعقیب
میکند.

دولت زمینه ایجاد واحد
های اداری را بر مبنای

عنه دلرگی خواته، داغستان
جمهوریت دولتی نبیان ته
خای و رکه شوی دی.

دبیر غ اوردوالی د هفته
د سور په نسبت دوه برابره دی.
یوولسمه ماده:

د افغانستان د جمهوریت
پایتخت د کابل بنبار دی.
موولسمه ماده:
دغه ماده لغوه شووه.
دویم فصل

ټولنیز، اقتصادی

نظام اسلامونه
دیار لسمه ماده:
د افغانستان جمهوریت
کثیر الملیت هیواد دی.
دولت دسیاسی، اقتصادی،
ټولنیزی او فرهنگی برابری
اوله ټولنیز، اقتصادی او
فرهنگی بلوه د وروسته
پاتو سیمو د گرندي ودی او
پرمختګ د تأمین په
منظور د هیواد د تو لو
ملیتونو، قومونو او قبایل و
ترمینځ د تفاهم، دوستی او
همکاری د هر اړخیزی ودی
سیاست تعقیبوی.

دولت په تدریج سرهد
ملی خانګړ تیاوو پربنسته د

و س می ج گ لی د ب ا

خصوص صیات ملی به تدریج
مهیا می سازد .

هاده چهاردهم :

دولت به منظور رشد
فرهنگ ، زبان و ادبیات مردم
تدابیر لازم اتخاذ کرده میراث
شایسته فرنگ ، رسوم
زبان ، ادبیات و فلکلور تمام
ملیت ها ، اقوام و قبایل را
حفظ نموده ، اکتشاف می
دهد .

هاده پانزدهم :

در جمهوری افغانستان
خانواده رکن اساسی جامعه
راتشکیل میدهد .

دولت به منظور تامین
صحت طفل و ما در و تربیه
اطفال تدابیر لازم اتخاذ می
نماید .

هاده شانزدهم :

دولت از نسل جوان
مواظبت دائمی نموده ، شرایط
لازم تعلیم و تربیه ، تامین
کار ، تفریح ، استراحت
پرورش معنوی و جسمی
آنها را فراهم آورده در جهت
رشد استعداد نوجوانان
وجوانان مساعدت می کند .

اداری واحدونو د جوړولوزمینه
برابری .

څوارلسمه هاده :

دولت د خلکو د
فرهنگ ، ژبی او ادبیاتو
دودی په منظور لازم تدبیرونه
نیسي د ټولو مليتوونو د
قومونو او قبایلو د فرنگ
دودونو ، ژبی ، ادبیاتو
او فولکلور غوره میراث ساتی
او براختیا ورکوي .

پنځیلسمه هاده :

د افغانستان په جمهوریت
کی کورنی د ټولنی اسلامی
رکن جوړوی .

دولت دمورو او ماسووم
دروغتیادساتنی او دماشومنو
دروزنی دپاره لازم تدبیرونه
نیسي .

شپا پرسمه هاده :

دولت څوان نسل ته
دایمی پاملرنه کوي ، د هغوي
دبشوونی او روزنی ، د کار ،
تفريح ، استراحت او د معنوی
او جسمی روزنی د تامین
لازم شرایط برابری او د
نويو څوانانو او څوانانو
د استعداد دودی په لاره کسی
مرسته کوي .

و سخن جوړلایه

ماده هفدهم :

دولت به منظور اعمار منازل مسکونی دولتی و کوپراتیفی امور ساختمانی را توسعه داده، در امر ساختمان منازل شخصی مساعدت می‌کند.

ماده هزدهم :

دولت سیاست اقتصادی را که هدف آن بسیج و به کار بردن تمام منابع کشور به خاطر رفع عقب مانده گی، ارتقای سطح زندگی مردم، تکامل ساختار اجتماعی - اقتصادی جامعه می‌بایشد، عملی می‌نماید و به این منظور پلان‌های اکتشاف اقتصادی و اجتماعی را تنظیم و تطبیق می‌کند.

ماده نزدهم :

ملکیت در جمهوری افغانستان به اشکال دو لتی، مختلف کوپراتیفی، او قاف، خصوصی، شخصی و ملکیت سازمانهای سیاسی و اجتماعی وجود دارد. ملکیت از تعریض مصون است.

دولت از تمام انسواع ملکیت قانونی حمایت می‌کند.

اووه لسمه ماده :

دولت داستوګنی د دولتی او کوپراتیفی کورونو د چوپولو په مقصد دودانولو چارو ته پراختیا ورکوی او د شخصی کورونو د چوپولو په کار کی مرسته کوی.

اتلسه ماده :

دولت داسی اقتصادی سیاست چی هدف بی د بیرته پاتیوالی د لیری کولو، دخلکو د رُوندانه د سطحی د لوړ تیا او د تولنی د تولنیز - اقتصادی جوړښت بشپړ تیا په خاطر د هیواد د ټولو منابعو تنظیمول او په کاراچول دی، عملی کوی او په دغه مقصد تولنیزی او اقتصادی پرمختیا پلانونه تنظیموی او تطبیقوی.

فو لسمه ماده :

د اخلاقستان په جمهوریت کی ملکیت ددو لتی، مختلف کوپراتیفی، او قافو، خصوصی شخصی او د سیاسی او تولنیزو سازمانونو د ملکیت په بنو شته دی.

ملکیت له تعرض خخه مصون دی.

دولت د قانونی ملکیت د تولو ډولونو حمایت کوی.

لکھنۍ پښتونکه

ماده بیستم:

در جمهوری افغانستان منابع
زیر زمینی، جنگلها
چرا گاه ها معادن، منابع
اساسی، انرژی آبادات
تا ریخی تا سیاست راد یو
تلوزیون، تا سیستان مخا-
برا تی بند های بزرگ
بنا در و خطوط موصلات
از جمله ملکیت های دولت
می باشند.

سر ما یه ګذا ری بخش
خصوصی جهت استفاده از
جنگلها، چرا گاه ها، منابع
انرژی، معادن و خرید فروش
و سایل مخابراتی،
طبق قانون مجاز است.
در جمهوری افغانستان
در کنار با نکها بیمه و ترا-
نسپورت هوائی دو لته، ایجاد
با نکها ی سهای می، بیمه و
ترا نسپورت هوائی مختلط
و ترانسپورت زمینی خصوصی
و مختلط طبق قانون مجاز است.
در جمهوری افغانستان
فعالیت نما یند و گی با نکها
و سیاست بیمه خارجی
طبق قانون مجاز است.

شلمه ماده:

د افغانستان په جمهوریت
کی تر ز مکی لاندی منابع،
اخنگلونه خړ حایونه، کانونه،
دانرژی اساسی زیر می،
تاریخی آبدات، دراویسو-
تلوزیون تاسیسات، مخا-
براتی تاسیسات، ستربندونه
او موصلاتی کر بنی دد ولت
ملکیت دی.

له خنگلونو، خړ خایونو،
دانرژی له زیر مو او کانونو
څخه داستفاده او د مخابراتی
وسایلو درانیو لو او خرڅلارو
په غرض د خصوصی برخی
لیانګه اچول د قانون سره سم
مجاز دی.

د افغانستان په جمهوریت
کی ددولتی بانکونو، بیمه او
هوایی ترانسپورت ترڅنگه
د مختلط سهامی بانکونو،
بیمه او هوایی ترانسپورت
او د خصوصی او مختلط زمکنی
ترانسپورت جو پیدا د قانون
سره سم مجاز دی.

د افغانستان په جمهوریت
کی د بهرنیو بانکونو او د بیمه
د موسساتو د نماینده ګیو
فعالیت د قانون سره سم
مجاز دی.

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

مادہ دسمت و یکم :

دولت در امر تقویه و
گسترشیں کو پرایف ہا
مساعدت کرده، اشتراک
داو طلبانہ مردم را در آن
تشویق می کند۔

ماده بیست و دوم:

دولت فعالیت های انفرادی پیشنه وران و شر کست داوطلبانه آنها را در اتحادیه های صنفی و کوپراتیف ها تشحیق و حما یه نموده درامر ارتقای سطح مهارت حرفوی پیشنه وران ، تامین وسایل کار ، مواد خام و فروش مخصوص لات شان کمک های همه جانبیه مبذول می دارد .

مادہ بیت و سو ۴

دو لت به منظور احیا و
انکشاف زراعت، کماک های
متهم زرا عتی را به دهقا نان
وزمین داران انجام میدهد
و در ایجاد فارم های زراعتی
ومیکانیزه مختلط و خصوصی
و آبادی زمین های بکرو بایر
مساعدت همی، نماینده هم

مادہ، دستت و حرباً رم :

دیگر پیشنهاد نموده اند و پایان داشتند.

یوویشنهه ماده :

دولت د کوپراتیف و نو
دپیا و پر تیا او پراختیا په کار
کی مرسته کوئی او په هفوکی
دخلکو د خپلی خوبنی بر خه
ا خیستنہ هخوی .

دوه و پیشنهاد ماده:

دولت د کسیبگرو انفرادی
فعالیتونه او په صنفی اتحادیو
او ګوپرایتفونو کې د هفوی
د خپلی خوبنې برخه اخیستنه
هڅوی او حمایت یې کړو ،
د کسیبگرو د حرفوی مهارتد
سطحی د لورتیا ، د کار د
وسایلو ، د اومو موادو د تامین
او د هفوی د محصولاتو د خرڅلارو
په کار کې هر اړخیزی مرستې
کړو .

درویشته ماده :

دولت د کرنی داھیا او
پیر مختیا په مقصد له کروند۔
گزو او زمکه والو سره منته هی
مرستی کوی ~~لاؤد~~ کرنی او میکانیزه
مختلط ~~لاؤد~~ او خصو صی
فار مونو به جوړولو او د نویو
او شاپو زمکو په آبادولو کې
اغښه منه مرسته کوي ۰

خلم و شتمه ماده :

دومالدارانو دکوه حسانو

رسانی خبر

مالداران امکان استفاده از
چرا گاه ها را طبق قانون
تضمین نموده جهت ایجاد
شرایط مساعد برای رشد
مالداری، فروش محصولات
بهبود شرایط اقتصادی اجتماعی
و معیشتی آنها مساعدت می
کند.

ماده بیست و پنجم:
دولت مصوونیت سرمایه
گذاری خصوصی را به منظور
انکشاف اقتصاد ملی تضمین
نموده اشتراک سرمایه داران
ملی رادر انکشاف صنایع تجا
رت، ساختمان، ترانسپورت
زراعت و عرصه های خدمات
طبق قانون تشویق و حمایه می
کند.

دولت منابع سودمند
و همه جانبی را با متشبسان
خصوصی توسعه داده و از
سکتور خصوصی در مقابل
رقابت با سرمایه خارجی
حمایه می کند و حین تنظیم
سیاست مالی، گردیدتی،
گمرکی و قیم منافع سکتور
خصوصی را طبق قانون در نظر
میگیرد.

د پاره له خپ خایونو خخنه
استفاده امکان دقانیون
سره سم تضمینی، د مال
داری دودی، د مخصوصاتو د
خرخلاو او دهفوی داقتصادی،
تلنیزو او معیشتی شرایط سو
دبنه کولو د پاره د مساعدو
شرایط د برابر و لسو په
مقصد مرسته کوي.

پنجه ویشهه ماده:

دولت د ملی اقتصاد د
پرمختیا په مقصد د خصوصی
پا نگی اچونی مصوونیت
تضمینی، د صنایع سو
سوداگری، ودانی، ترانسپورت،
کرنی او دخدمتو نو دبرخو په
برخه اخیستنه دقانون سره سم
هخوی او حمایت بی کوي.

دولت د خصوصی متشبسانو
سره گتیور او هر اړخیز
اړیکی پراخوی او د بهرنې
پانګی سره په سیالی کې د
خصوصی سکتور ملاتړ کوي
او د مالی، گردیدتی، گمرکی او
دبیو د سیاست د تنظیم په
وخت کې د خصوصی سکتور د
گټه د قانون سره سمی په
پام کې نیسي.

بَرْزَىْ حَكَمَ

ماده بیستو ششم:

این ماده لغوه گردید.

ماده بیستو هفتم:

دو لغه به منظور داشت
اقتصاد ملي سر ما يه گذا.
ري خارجي را در جمهوري داشت
افغانستان طبق قانون تشویق
مي نماید.

ماده بیستو هشتم :

در جمهوري افغانستان
اشخاص خارجي حق ملكيت
عقارات را ندارند فروشش
عقارات به نماينده گهه های
سياسي و دول خارجي بر
اساس رویه بالمثل و به
موسسات بين المللی که
جمهوري افغانستان عضو
آن باشد بعد از موافقه
حکومت مجاز می باشد.

ماده بیست و نهم :

حق وراثت ملكيت طبق
شرعيت اسلام توسط
قانون تضمین میگردد.

ماده هشتاد و یکم :

استملاک طبق قانون تنها
به مقصد تأمين منافع
عامه دربدل عوض عادلانه
قبلی صورت میگیرد.

شنبه ویشتمه ماده:

لغه ماده لغوه شوه.

اووه ویشتمه ماده :

دولت د ملي اقتصاد دودي
په مقصد دافغانستان په
جمهوريت کي دقانون سره سم
بهرني پانګه اچونه هخوي.

اته ویشتمه ماده :

د افغانستان په جمهوريت
کي بهرني اشخاص د عقاري
ملكيت حق نه لري.

پر سياسی نمایندگی و
او بهرنيو دولتونو باندی
دعقار پیورل د بالمثل چلندا
پر اساس اوپر هفو بيin المللی
موسسو باندی چي دافغانستان
جمهوريت دهفو غړي وي، د
حکومت له موافقه وروسته
مجاز دی.

نهه ویشتمه ماده :

د ملكيت دورافت حق
د اسلام د شريعت سره سم
دقانون په واسطه تضمینېږي.
دېرشهه ماده :

استملاک یوازی د عامه
ګټو د تامین په مقصد د عادلانه
او مخکیني عوض په بدل کي
دقانون سره سم کېږي.

د سکونتی جوړیتاه

مصادره ملکیت بدون حکم
قانون و فیصله محکمه جا یز
نیست .

ماده سی و یکم:

در جمهوری افغانستان
براساس قانون و عدالت
اجتماعی معیار ها، اندازه و
انواع مالیه و محصول تعین
می گردد .

ماده سی و دوم:

دولت به منظور حفظ طبیعت،
ثروتهای طبیعی و استفاده
معقول از منابع طبیعی،
بهبود محیط زیست، جلو
گیری از آلوده گی آب و هوا،
حفظ و ابقاء عالم حیوانات
و نباتات تدبیر لازم اتخاذ
و عملی می کند.

فصل سوم

تابعیت، حقوق، آزادیها و مکلفیت
های اساسی اتباع
ماده سی و سوم:
تابعیت جمهوری افغانستان
ن برای تمام اتباع مساوی
و یکسان است .

حصول واژ دست هاد ن
تابعیت وسایر مسائل مربوط

د ملکیت مصادره د قانون
له حکمه او د محکمی له پریکری
پرته جایزه نه ده .

یدیرشمه ماده :

د افغانستان په جمهوریت
کې د قانون او تولنيز عدالت
پر اساس د مالیي او محصول
معیارونه، اندازه او چولونه
نمکن کېږي .

دوه دیرشمه ماده :

دولت د طبیعت، طبیعی
شتمنیو د ساتنی اوله طبیعی
زیرمو خخه د معقولی
استفاده، د ژوندانه د
چاپریاں دنبه کولو، داوبو
او هوا د ککریدو د مخنیسوی
او د خارویو او بوقو د نری
د ساتنی او پایینت په مقصد
لازم تدبیر وله نیسی او عملی
کوي بی .

دریم فصل

د اتباعو تابعیت، اساسی
حقوق، آزادی او همکلفیتو نه

دری دیرشمه ماده :

د افغانستان د جمهوریت
تابعیت د ټولو اتباعو د پاره
برابر او یوشان دي.
د تابعیت ترلاسه کول اوله
لاسه ورکول او د هغه ژوری

رسائی جمهوری

آن توسط قانون تنظیم می
گردد .

هر شخصیکه تابعیت جمهوری
افغانستان را طبق قانو ن
دارا باشد افغان نامیده
میشود .

ماده سی و چهارم :

هیچ یک از اتباع جمهوری
افغانستان در داخل و یا خارج
کشور تبعید نمی شود .

ماده سی و پنجم :

هیچ یک از اتباع جمهوری
افغانستان بدولت خارجی
تسیلیم داده نمیشود .

ماده سی و ششم :

اتباع جمهوری افغانستان
در خارج کشور تحت حما یت .
دولت قرار دارند . دولت از
حقوق و منافع قانو نی آنها
دفاع کرده رابطه افغان نهای
مقیم خارج را با کشور تعکیم
می بخشد و به منظور باز
گشت آنها بوطن مسا عدت
می کند .

ماده سی و هفتم :

جمهوری افغانستان
حقوق و آزا دی های اتباع
خارجی و اشخاص بدون

مربوطی مسالی د قانون سره
سمی تنظیمیزی .

هر شخص چی دقانون سره
سم د افغانستان د جمهوریت
تابعیت لری ، افغان بلل کیزی .

خلور دیرشمه ماده :

د افغانستان د جمهوریت
له اتباعو خخه هیڅوک په هیواه
کې دنه او یا له هیواه بهر ته
نه تبعیدیزی .

پنځه دیرشمه ماده :

د افغانستان د جمهوریت
له اتباعو خخه هیڅوک بهر نی
دولت ته نه ورتسیلیمول
کېږي .

شین دیرشمه ماده :

د افغانستان د جمهوریت
اتباع له هیواه بهر د دولت
ترجمایت لاندی دی .

دولت دهغوي له قانونی حقوقو
او ګټهو خخه دفاع کوي ، په
بهر کې دمیشته افغانانو اړیکې
دهیواه سره تینګوی او هیواه
ته دهغوي دراستنیدو په مقصد
مرسته کوي .

اووه دیرشمه ماده :

د افغانستان جمهوریت
په هیواه کې د میشتو بهر نیو
اتباع اوبي تابعیته اشخاصو

زَسْمِي حَسْرَلَه

تابعیت مقیم افغانستان را طبق قانون تضمین می کند . آنها مکلف اند قانون اساسی وقوای نین جمهوری افغانستان را رعایت کنند .

ماده سی و هشتم :

اتباع جمهوری افغانستان اعم از زن و مرد بدون نظر داشت تعلقات ملیت، نژاد، لسان، قبیله، دین، مذهب، عقیده سیاسی، تحصیل، شغل، نسب، دارایی، موقف اجتماعی، محل سکونت واقعه در برابر قانون دارای حقوق و مکلفیت های مساوی می باشند .

تعیین هر نوع امتیاز غیر قانونی و یا تبعیض نسبت به حقوق و مکلفیت های اتباع ممنوع است .

ماده سی و نهم :

زنده گی حق طبیعی انسان است هیچ کس بدون مجوز قانونی ازین حق محروم نمی گردد .

ماده چهلم :

در جمهوری افغانستان آزادی اجرای مناسک دینی و مذهبی برای تمام مسلمانان تضمین می گردد .

حقوق او آزادی دقانون سره سم تصمینتوی ، هغوي مکلف دی چی د افغانستان د جمهوریت اساسی قانون او قوانین رعایت کپری .

اته دیرشهه ماده :

د افغانستان د جمهوریت اتابع، بندهه وی که نمر دملیت، نژاد، رتبه، قبیله، دین، مذهب، سیاسی عقیدی، زده کپری، شغل، نسب، قولنیز دریغ، د اوسیمهدو او اقامه دخای له تعلقاتو پر ته دقانون به وړاندی برابر حقوق او مکلفیتونه لري .

د اتاباعو د حقوق او مکلفیتونو به نسبت دهر ډول غیرقانونی امتیاز ټاکل او یا توپیره منوع دی .

نهه دیرشهه ماده :

زوند د انسان طبیعی حق دی. هیشوک له قانونی مجوزه پرته له دغه حق خخه نه بې بر خی کینی .

څلويښتهه ماده :

د افغانستان په جمهوریت کی دېولو مسلمانانو د پاره د دینی او مذهبی مناسکو دتر سره کولو آزادی تصمینیزی .

الله عز وجل

پیروان سایر ادیان در
اجرای مراسم مذهبی شان
آزاد می باشند

هیچ شخص نمی تواند به
منظور تبلیغات ضد ملی و ضد
مردمی ، ایجاد دشمنی وار
تکاب سایر اعمال خلاف
منافع جمهوری افغانستان
از دین سواعد استفاده کند .
ماده چهل و یکم :

آزادی حق طبیعی انسان است این حق جز آزادی دیگران و منافع عامه که توسط قانون تنظیم میگردد. حدودی ندارد.

آزادی و کرامت انسانی
از تعریض مصیون بوده دو لغت
آنرا احترام و حمایت می‌کنند.
برا ثبت ذمه حالت اصلیست
متهم تازما نبی که به حکم
قطعی محکمه محکوم شده
بسکناه شینا خته می‌شود.

هیچ عملی را نمیتوان جرم
شمرد، مگر مطابق به احکام
قانون .
محکم، را نمیتوان گرفتار

دنورو اديانو پيروان دخبلو
مذهبی مراسمو په ترسره کولو
کېنگى آزاد دی .

هیخوک نه شی کولای چې
د ملي ضد او وګرنېز ضد
تبليغاتو، دبسمني د رامنځ ته
کولو اودا Afghanistan د جمهوریت
د ګټو پر خلاف دنورو اعمالو د
ارتکاب په مقصد له دین خیه
ناویه استفاده وکړي.

ب) خلو یېنىتىھە مادە:

آزادی دانسان طبیعی حق
دغه حق د نوروله آزادی
اوله عامه گتو پر ته چسی
دقاعون په وسیله تنظیمیزی
جنود نهاری .

لئه لو انسانی کرامت
له تعرض خنکه مصوون نه
دولت دھعنو در ناوی او ملا تر
کوئی .

دنهی برائت اصلی حالت
فی . تورن تر همه و خته پوری
چن د محکمی به قطعی حکم
محکوم شوی نه وی بی گناه
گناه . کسی .

میعنی عمل جرم نهادنی بلکن
گهی مکر دقتانون و حکمونو
سره سمه .

هېشۈرۈ نى يول كىيدلای اواد
چىرم پە كولۇ تورن كىيدلای نە

رسخی جریبه

ومتهم به از تکاب جرم نمود
مگر مطابق به احکام قانون .
هیچکس را نمیتوان توقيف
نمود ، مگر ربہ استیزان از
محکمه با صلاحیت و مطابق
به احکام قانون .
هیچکس را نمیتوان مجازات
نمود ، مگر به حکم محکمه
مطابق به احکام قانون و
متناوب به جرمی که مر تکب
شده است .

جرائم امر شخصیست و با
از تکاب آن شخص دیگر مجا
رات نمیشود .

متهم حق دارد شخصا و یا
توسط وکیل دفاع از خود
دفاع کند .

ماده چهل و دویم:

در جمهوری افغانستان
جزای مخالف کرامت انسانی ،
شکنجه و تعذیب جواز ندارد .

گرفتن اقرار ، شهادت یا
اظهار از متهم یا شخص دیگر
بوسیله اکراه و تهدید ممنوع
است .

اظهار یا شهادتیکه از متهم
یا شخص دیگر به وسیله اکراه
گرفته شود اعتبار ندارد .

شی مگر د قانون د حکمو نو
سره سم .

هیخوک تو قیفیدای نه شی
مگر دواکمنی محکمی بالاستیزان
او د قانون د حکمو نو سره سم .
هیخوک مجا زا ت کید لای
نه شی ، مگر د محکمی په حکم د
قانون د حکمو نو سره سم او
دهه جرم په تناسب چې گړی
بي دي .

جرائم یو شخصی عمل دی
او په ګولو سره یې بل خوک
نه مجازات کېږي .

تورن حق لري چې په خپله
اویا د مدافع وکیل په واسطه
له خانه دفاع و کړی .

دوه خلوینتمه ماده :
د افغانستان په جمهوریت
کې له انسانی کرامت خخه
مخالفه جزا ، شکنجه او تعذیب
جواز نه لري .

د اکراه او گوابن په وسیله
له تورن او یابل چا خخه د
اقرار ، شهادت او یا خر
گندونی اخیستل منعه دی .

هه خر گندونه یا شهادت
چې له تورن یا بل چا خخه
داکراه په وسیله واخیستل
شی اعتبار نه لري .

بَرْسَهْمِيْ جَزْنَلْدَهْ

هر گاه موظف خدمت عامله
متهم یا شخص دیگر را به
منظور گرفتن شهادت، اظهار
و یا اقرار شکنجه نماید، یا
به تعییل شکنجه امر کند
مطابق قانون مجازات می‌
گردد.

استناد به امر مقامات مافوق
مرتكب را از ارتکاب اعمال
خلاف قانون برائت نمایی
دهد.

ماده چهل و سوم:

مدیون بودن شخص،
موجب سلب آزادی وی شده
نمی‌تواند.

طرز وسائل تحصیل دین،
توسط قانون تنظیم میگردد.

ماده چهل و چهارم:

در جمهوری افغانستان
مصوونیت مسکن تضمین
میگردد.

هیچ شخص به شمشرون
نماینده دولت بدون اجازه
ساکن و به غیر از حالات و
طرز یکه در قانون تصریح
گردیده، نمیتواند به مسکن
شخص داخل شود و یا آنرا
تفتیش کند.

که چیری دعame خدمتونو
موظف، تورن یا بل خوک
دشهادت، خرگندونی او یا
اقرار د اخیستلو په مقصود
شکنجه کپری او یا دشکنجی
په تعییل امروکپری، د قانون
سره سم مجازات کیږی.
دلوړو مقاماتو په امر باندی
استناد، مرتكب ته د قانون نه
نه خالفو اعمالو له ارتکاب شخه
برائت نه ورکوي.

دري خلوينته ماده:

د شخص پورو په توب دهغه
آزادی د سلبیدو موجسب
کيدلای نه شي.
دبور د تحصیل لاري او
وسائل د قانون په واسطه
تنظیمېږي.

خلور خلوينته ماده:

د افغانستان په جمهوریت
کي دکور مصوونیت تضمینېږي
هیڅوک د دولت د استازی
په شمول نه شي کولای چې
داوسیدونکي له اجازی اوله
هفو حالاتو او طرز شخه پرته
چې په قانون کې تصریح شوي
وی، دچاکورته ورنوزی او یا
هغه و پلتی.

آسم جنريلا

ماده چهل و پنجم :

در جمهوری افغانستان
محر میت مکا تیب ، مخا بره
های تیلفونی و تیلگرا فی
تصمین می گردد .

هیچ شخص به شمول نما
ینده دو لت نمیتواند بدون
حکم قانون به تفتش مخابره
های تیلفونی ، تیلگرافی و مکا
تیب اقدام ورزد .

ماده چهل و ششم :

اتباع جمهوری افغانستان
که از ار گانهای دولتی ، ساز
مانهای اجتماعی و مسؤولین
امور حین اجرای وظیفه
 بصورت غیر قانونی متضرر
میگردند دارای حق جبران
خساره می باشند . شرایط
وطرز جبران خساره توسط
قانون تنظیم می گردد .

ماده چهل و هفتم :

اتباع جمهوری افغانستان
حق دارند در زندگی اجتماعی ،
سياسي و اداره امور دو لت
بصورت مستقیم و یا از طریق
نمایندگان خود شرکت نمایند .

ماده چهل و هشتم :

اتباع جمهوری افغانستان

پنجه خلو یېستمه ماده :

د افغانستان په جمهوریت
کی د لیکونو ، د تیلفونی او
تیلگرافی مخابرو محر میت
تصمینیږی .

هیڅوک دولت د استازی په
شمول نه شی ګواړی چې
دقانون له حکمه پرته د تیلفونی
او تیلگرافی مخابرو اولیکونو
پلهنه وکړي .

شپن خلو یېستمه ماده :

د افغانستان د جمهوریت
اتباع چی دولتی ارګانونو
ټولنیزو سازمانو نو او د چارو
د مسؤولینو له خوا دندی د
ترسره کولو په وخت کی په
غیر قانونی توګه زیانم
کېږي ، د زیان د جبران حق
لري . د زیان د جبران شرایط
او خرنکوالی د قانون په
واسطه تنظیمیږي .

اووه خلو یېستمه ماده :

د افغانستان د جمهوریت
اتباع حق لري چی د دولت
په ټولنیز - سیاسی ژوند
او ډچارو په اداره کی په
مستقیمه توګه او یاد خبلو
استازیو له لاری برخه واخلي .

اټه خلو یېستمه ماده :

د افغانستان د جمهوریت

زهـمـيـ حـكـمـيـ

دارای حق انتخاب کردن و
انتخاب شدن می باشد.
شرایط وطرز استفاده از ین
حق توسط قانون تنظیم می گردد.

ماده چهل و نهم :

اتباع جمهوری افغانستان
دارای حق آزادی فکر و بیان
می باشند.

اتباع میتوانند از این
حق بصورت علنی ، شفاهی
و تحریری طبق قانون استفاده
کنند.

سانسور مطبوعات قبل از
نشر جواز ندارد.

ماده پنجا هم :

اتباع جمهوری افغانستان
طبق قانون دارای حق
اجتماعات ، تظاهرات مسالمت
آمیز واعتراض می باشند.

ماده پنجاه ویکم :

اتباع جمهوری افغانستان
دارای حق شکایت ، انتقاد
پیشنهاد انفرادی و جمعی
می باشند.

ارگانهای دولتی ، سازمان
های اجتماعی و مسؤولیت
امور موظف اند به شکایات
، پیشنهادات و انتقادات در
موعدیکه قانون تعیین گردد

اتباع دانتخابولو او انتخابیدلو
حق لری. له دغه حق شخصه
داستفاده شرایط او طرزدقانون
په واسطه تنظیمیری.

نهه هلوینتهه ماده :

د افغانستان د جمهوریت
اتباع دفکر او بیان آزادانی
حق لری.

اتباع کولای شی چی له
دشه حق شخصه په بنیکاره ، شفاهی
او لیکلی توګه دقانون سره
سمه استفاده وکړی.

له خپریدو خخه منځکی د
مطبوعاتو سانسور جواز نه لری.
پنهندهه ماده :

د افغانستان د جمهوریت
اتباع دقانون سره سه دسوله
ییزو غونهه ، تظاهرات و
اعتراض حق لری.

یوپنهندهه ماده :

د افغانستان د جمهوریت
اتباع د انفرادی او ډله ییز
شکایت ، انتقاد او غوبښتنی
حق لری.

دولتی ارگانونه ، ټولنیز
سازمانونه او د چارو مسؤولیت
موظف دی چی شکایتونه ،
غوبښتنی او انتقادونه په
هغه موده کې چی قانون تاکلی

ټېمپې خاکې لەك

رسیده گی نموده اجرآت لازم
بے عمل آور ند.
تعقیب بخاطر انتقاد منوع
است.

ماده پنجاه و دوم :
اتباع جمهوری افغانستان
دارای حق کار و در یافت مزد
مساوی در مقابل کار مساوی
می باشند.
دولت از طریق وضع و
تطبیق قوانین عادلانه و مترقبی
کار شرایط لازم را برای استفاده
اتباع از ین حق مساعد
می سازد.

ماده پنجاه و سوم :
تحمیل کار اجباری منوع
است.

اجرای کار اجباری در
حالت جنگ ، آفات طبیعی
وسایر حالاتی که حیات و
آسایش عالم را تهدید کند
ازین امر مستثنی میباشد.

ماده پنجاه و پنجم :
اتباع جمهوری افغانستان
بانظر داشت نیاز مندی جامیه
مطابق رشتہ تخصصی دارای
حق احراز وظایف دولتی و
انتخاب شغل می باشند.

ده و خیبری او لازم اجرآت
و کپری.
دانقاد په خاطر تعقیب
منوع دی.

دوه پنځوسمه ماده :

د افغانستان د جمهوریت
اتباع دکار او د برابر کار په
وړاندی د برابر مزد دلاس ته
وروپل حق لري.
دولت د کار د عادلانه او
پرمختللو قوانینو د وضع
کولو او تطبیق له لاری له
دغه حق خخه داتباعو داستفاده
دباره لازم شرایط برابروی.

دری پنځوسمه ماده :
داجباری کار تحمیل منعه
دی. دجنگ، طبیعی آفتونو
په حالت او په نورو
هفو حالاتو کی چې عامه ژوند
او هوساینه تهدید کپری ،
داجباری کار سرته رسول له
دغه امر خخه مستثنی دی.

څلور پنځوسمه ماده :
د افغانستان د جمهوریت
اتباع د ټولنۍ دا پتیا په پام
کی نیولو سره د تخصصی
خانگی له مخی د دولتی
دندو د ترلاسه کولو او دشغله
دانخاب حق لري.

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

ماده پنجاه و پنجم :

اتباع جمهوری افغانستان
دارای حق استراحت میباشند
دولت تعیین سا عات کار و
رخصتی نوبتی با مزد و چگو
نگی شرایط کار را در روز
های رخصتی، جشن ها و اعیاد
تنظیم کرده، شرایط استراحت،
گسترشن شبکه های مو-
سسات فرهنگی، هنری،
رشد تربیت بدنی، ورزش
و تقویات سالم را مسا عد
می سازد.

ماده پنجاه و ششم :

اتباع جمهوری افغانستان
دارای حق آموزش را یگان
می باشند
دو لت به منظور امتحان
بیسواندی، تعیین تعلیم و تدریس
بیه متوازن، آموزش به لسان
مادری، تامین تعلیمات
ابتدائی اجباری، گسترش
تد ریجی تعلیمات عمومی
تخنیکی حر فوی و مسلکی
ورشد سیستم تحصیلات عالی
جهت تربیه کادر های ملی،
تمدید زم اتخاذ می کند.
در جمهوری افغانستان

پنځه پنځو سمه ماده :

د افغانستان د جمهوریت
اتباع داستراحت حق لري .
دولت د کار د ساعتونو
اوله مزدسره دنوبتی رخصتی
ټاکل او درخصتیو، جشنونو
او اخترونو په ورخو کې د
کار د شرایطو خرنګوالی
تنظيموی او د استراحت،
دفرهنگی، هنری موسسسو
دشبکو د پراختیا او د بدنی
روزنی، ورزش او سالم—
تفریحاتو دپاره شرایط برابری.

شپن پنځو سمه ماده :

د افغانستان ن جمهور یست
اتباع په وریا تو ګه دزدہ کړی
حق لري .

دولت د بیسوا دی لهمنځه
وپلو، د متوازنی بنوونی ۱ و
روزنی د تعیین، په مورنیزبی
دزدہ کړی، داجباری لوړ نیو
زدہ کړو د تامین، د تخفیکی
حرفوی او مسلکی عمومی زدہ
کړو د تدریجی پراختیا او د
ملی کادرنو د روزنی دپاره
دلو پو زدہ کړو د سیستم
دودی په مقصد لازم تدبیرونه
نیسي .

د افغانستان په جمهوریت

رسمي جزئي

ایجاد مو سسات تعلیمی و تحصیلی تو سط سکتور خصوصی و اشخاص خارجی طبق قانون مجاز است.

ماده پنجاه و هفتم :

اتباع جمهوری افغانستان دارای حق صحت و تامینات اجتماعی می باشند. دولت از طریق توسعه همه جانبه و متوازن سیستم خدمات طبی سراسری ملی، توسعه شفاخانه ها، مرکز صحي پرورش دوکتوران طب و کار مندان خدمات طبی، جلو گیری از امراض همگانی، توسعه خدمات صحی رایگان. تنظیم و تشویق خدمات طبی خصوصی، بهبود تامینات مادی برای کهنسالان، معلولین جنگ و کار و بازمانده گان شهداء تدابیر لازم اتخاذ می نماید.

ماده پنجاه و هشتم :

اتباع جمهوری افغانستان دارای حق آزادی فعالیت های علمی، تحقیکی و هنری میباشد.

دولت پیشرفت منظم علم

کی د خصوصی سکتور ۱ و بهرنیو اشخاصو له خواه تعلیمی او تحصیلی موسسو جوړول دقانون سره سه مجاز دی.
اووه پنځومه ماده :

د افغانستان د جمهوریت اتباع د روغتیا او تولنیزو تامیناتو حق لري.

دولت د ملي سراسری طبی خدمتونو د سیستم د هر اړخیزی او متوازنی پراختیا، د روغتیایی مرکزونو او روغتونونو د پراختیا، دطب د دکتورانو او طبی خدمتونو د کارمندانو دروزنی، دعمومی ناروغیو دمختیوی، دوریا روغتیایی خدمتونو دپراختیا، د خصوصی طبی خدمتونو د تنظیم او هخونی او د زړو کسانو، د جگړی او کار د معلومینو او د شهیدانو دپاتی کسانو د پاره د مادی تامیناتو د بنې کولو له لاري لازم تدبیرونه نیسي.

اته پنځومه ماده :

د افغانستان د جمهوریت اتباع د علمی، تحقیکی او هنری فعالیتونو د آزادی حق لري.
دولت دعلم او د علمی

رسکی جګړه

و تربیه کادر های علمی را
تامین ، حقوق مولفان و مخترع
ان را حفظ و تحقیقات علمی
رادر تمام عرصه هاتشونیق
و حمایه کرده ، استفاده موثر
از نتایج تحقیقات علمی را تعمیم
می بخشید .

ماده پنجاه و نهم :

اتباع جمهوری افغانستان
دارای حق مسافرت و انتخاب
آزاد محل سکونت واقامت
در کشور می باشند .
دولت میتواند بمنظور حفظ
امنیت ونظم عامه، جلو گیری
از شیوع امراض ، حفظ حقوق
و آزادی های اشخاص ،
مسافرت ، سکونت ویسا
اقامت رادر بعضی مناطق کشور
موقعیاً من نوع قرار دهد .

ماده شصتم :

اتباع جمهوری افغانستان
حق دارند طبق قانون بخارج
کشور مسافرت و بوطن عودت
کنند .

کادر و نو د روزنی منظم
پرمختنگ تامینوی ، د مولفانو
او مخترع انو حقوق ساتی ،
په تولو برخو کی د علمی
خیبر نو هخونه او ملاتره کوی
اود علمی خیبر نو له نتا یجو
څخه اغیزمنه استفاده تعمیموی .
فرمہ پنهانو سمه ماده :

د افغانستان د جمهوریت
اتباع په هیواد کی د مسافرت
او داوسيده نی او اقامت د څای
د آزاد انتخاب حق لري .

دولت ګولای شی پسی د
عامه امنیت او نظم دستانی ،
د نازرو غیسو د خپری دو د
مخنیوی او د اشخاصو د
حقوقو او آزادیو د ساتنی
په مقصد د هیواد په څینو
سیمهو کی مسافرت ، او سیدنه
او اقامت په موقعی توګه
منعه کړي .

شیوه ماده :

د افغانستان د جمهوریت
اتباع حق لري چې د قانون
سره سه له هیواد څخه
بهر ته مسافرت و کړی او
وطن ته راستانه شی .

رسئی جریمه

ماده شصت ویکم:

هر تبعه جمهوری افغانستان مکلف است قانون اساسی و قوانین جمهوری افغانستان را رعایت کند.

بی خبری از احکام قانون عذرپنداشته نمیشود.

ماده شصت و دوم:

اتباع جمهوری افغانستان واشخاص خارجی مکلف اند به دولت طبق قانون ما لیه و محصول پیر دازند.

ماده شصت و سوم:

دفاع از وطن ، استقلال، حاکمیت ملی و تما میت ارضی کشور مکلفیت پر افتخار اتباع جمهوری افغانستان میباشد. شرایط خدمت در قوای مسلح مطابق به احکام قانون تنظیم میگردد.

ماده شصت و چهارم:

دولت شرایط لازم را برای استفاده از حقوق و آزادی های اساسی و انجام مکلفیت های اتباع فراهم میسازد. هیچ کس حق ندارد از

یو شیوه ماده :

د افغانستان د جمهوریت هر تبعه مکلف دی چې د افغانستان د جمهوریت اساسی قانون او قوانین رعایت کړي.

دقانون له حکمونو خخه بې خبری عنده نه ګنډ کېږي.

دوه شیوه ماده :

د افغانستان د جمهوریت اتباع او بهرنی و ګری مکلف دی چې دولت ته د قانوون سره سمه مالیه او محصول ورکړي.

دری شیوه ماده :

له هیواد خپلواکی ، ملی حاکمیت او د هیوادله زمکنی بشپړ تیا خخه دفاع د افغانستان د جمهوریت د اتباعو له ویاپه ډک مکلفیت دی.

به وسله وال پسوچ کې خدمت شرایط د قانوون د حکمونو سره سم تنظیمېږي.

څلور شیوه ماده :

دولت د اتباعو له اساسی حقوق او آزادیو خخه د استفاده از مکلفیتونو د تر سره کولو د پاره لازم شرایط برابروی.

هیڅوک حق نه لري چې په

لکن بختی رسمی

حقوق و آزادی های مندرج در
قانون علیه منافع عامه
و به ضرر حقوق و آزادی های
سایر اتباع استفاده نماید.

نهنل چهارم
لویه جرگه

ماده شصت و پنجم :
لویه جرگه مطابق به سن
ملی و تاریخی عالیترین مظہر
اراده مردم افغانستان می
باشد

ماده شصت و ششم :

لویه جرگه مشکل است از:
۱- رئیس جمهور و معاونان
رئیس جمهور

۲- اعضای شورای ملی .

۳- صدراعظم ، معاونان

صدراعظم و اعضای شورای

وزیران ،

۴- قاضی القضاط و معاونان

قاضی القضاط ،

۵- لوی شارنوال ،

۶- رئیس شورای قانون

اساسی ،

۷- روسای شورا های ولا

یات ،

۸- از هر ولایت بتعیاد

وکلای آنها در ولسوی جرگه

قانون کی له مندرجو حقوق
او آزادیو خنخه دعامه گتیه و
پرخلاف او دنور و اتباعو حقوق و
او آزادیو په زیان استفاده
و کپری .

خلورم فهل
لویه جرگه

پنځه شپیتمه ماده :

لویه جرگه دملی او تاریخی
دودونو له مخی ، د افغانستان
د غلکو ډارادی تر تولو لویه
ښکارندویه ده .

شپیش شپیتمه ماده :

لویه جرگه له دغه کسانو
خنخه جوړه ده :

۱ - جمهور رئیس او د
جمهور رئیس مرستیا لان ،

۲ - د ملی شورا غریبی
۳ - صدراعظم ، د صدراعظم

مرستیالان او د وزیرانو د شورا
غږی .

۴ - قاضی القضاط او د
قاضی القضاط مرستیا لان .

۵ - لوی شارنوال .

۶ - د اساسی قانون د شورا
رئیس .

۷ - دو لایتونو د شورا اگانو
رئیسان .

۸ - له هرو لایت خنخه په
ولسوی جرگه کی د هفتو

لکچه های حیزمه ای

به انتخاب مردم ، از طریق را
یگیری عمومی ، مساوی ، آزاد ،
سری و مستقیم

۹- حد اکثر پنجاه نفر از
جمله شخصیت های سیاسی
علمی فرهنگی ، اجتماعی عسی
ورو حانی که تو سط رئیس
جمهور تعیین میشوند.

ماده شصت و هفتم :
لویه جرگه دارای صلاحیت
شای ذیل میباشد :

۱- تصویب و تغییر قانون
اساسی ،

۲- انتخاب و قبول استعفای
رئیس جمهور ،
۳- موافقت به اعلان
جنگ و مختار که .

۴- اتخاذ تصمیم در مورد
دھمترین مسایلیکه به سر-
نوشت کشور از تباطع می
گیرد .

ماده شصت و هشتم :

به استثنای حالاتیکه درین
قانون اساسی طور دیگر
پیشیبینی شده باشد لویه
جرگه توسط رئیسین جمهور

دو کیلانو په شمیر ، د خلکو
په انتخاب د عمومی برابری ،
آزادی ، سری او مستقیمه
زایی اخیستنی له لاری .

۹- دسیاسی ، علمی ،
فرهنگی ، تولیدی و روحانی
شمختیتو نو له جملی خشنه
حداکثر پنطوس تنه چسی د
جمهور رئیس په واسطه تاکل
کیزی .

آیوه شبیتهه هاوه :
لویه جرگه دفعه راکونه
لری :
۱- د اساسی قانون تصویب
او تعديل .

۲- د جمهور رئیس انتخاب
او د دفعه داستفا مثل .

۳- د حکمری او متارکی له
اعلان سره موافقت .

۴- دهفو خورا مهبو مصالو
په باره کس د تصمیم نیو و ل
پشی د هیواد په بر خلیلیک
پری اړه لری .

آلله شبیتهه هاوه :
له هنو حالاتو پر ته چو په
دفعه اساسی قانون کسی
بل دوں اټکل شوی وي ،
لویه جرگه د جمهور رئیس په
واسطه را بل کیزی ، بوا نیستنل

دیموکرچن لاین

دعوت، افتتاح وجلسات آن
تحت ریاست او یا شخص
دیگری که رئیس جمهور بحیث
نایب خود تعیین کند دایر می
شود.

نصاب لویه جر ګه با حضور
دو ثلث مجموع اعضای آن
تمکیل می گردد.
تصامیم لویه جر ګه به
اکثریت آرای مجموع اعضا
آن اتخاذ می گردد.
ماده شصت و نهم:

در حالت انحلال ولسی
جر ګه، اعضای آن الی انتخاب
ولسی جر ګه جدید عضویت
خودرا به حیث اعضای لویه
جر ګه حفظ مینما یند.
ماده هفتادم:

انتخابات لویه جر ګه
توسط قانون وطرز العمل
آن توسط خودلویه جر ګه تنظیم
می گردد.

فصل پنجم

رئیس جمهور

ماده هفتادویکم:

رئیس جمهور در راس
دولت قرار داشته ملا حیث
های خود را در عرصه های
تقنیتیه، اجرا یئے

کیزی او د هغی غونه‌ی د
جمهور رئیس او یا بل هغه
چا تر ریاست لاندی چئی
جمهور رئیس یی دخبل نایب
په توګه وټاکی، جوړیزی
دلويي جرگي نصاب د هغی
د ټولو غړيو د دوو ټلشن په
حضور بشپړ یږي.
دلويي جرگي تصمیمونه د
هغی د ټولو غړيو د رایو به
اکثریت نیوں کیزی.
نوهه شپیتمه ماده:

د ولسی جرگي د پنگيدو
په حالت کی د هغی غړی د
نوی ولسی جرگي تر انتخابه
پوری خپل غریتوب د لویی
جرگي دغپیو په توګه ساتني.
اویایمه ماده:

دلويي جرگي انتخابات د
قانون او کې نلاره یی په خپله
دلويي جرگي په واسطه
تنظیمېږي.

پنځم فصل

جمهور رئیس

یواویایمه ماده:

جمهور رئیس د دولت
مشر دی، خپل واکونه په

ترکیخانه لدنه

وقضا ئيه مطابق احکام اين
قانون اساسی و قوانین
جمهوری افغانستان تعمیل
می کند.

ماده هفتادو دوم :

رئیس جمهور به اکثریت
آرای اعضا لایه جر گه برای
مدت هفت سال انتخاب میشود.
یک شخص نمیتواند بیش
از دو بار به حیث رئیس
جمهور انتخاب گردد.
رئیس جمهور نزد لایه جر
گه مسؤول و مکلف به ارائه
گزارش می باشد.

بدنظر انتخاب رئیس
جمهور جدید لایه جر گه طی
مدت سی روز قبل از ختم
دوره صلاحیت رئیس جمهور
دعوت می گردد.

ماده هفتاد و سوم :

هر تبعه مسلمان جمهوری
افغانستان که سن (۴۰) سا-
لگی را تکمیل کرده خود و
همسری از والدین افغان
متولد و از حقوق مدنی و سیا-
سی برخور دار باشد بحیث

تقنینیه اجرائیه او قضا ئیه
برخو کی ددغه اساسی قانون
او د افغا نستان د جمهوریت
د قوانینو له حکمونو سرمه
سم تعمیلوی.

دوه اویایمه ماده :

جمهور رئیس د لویی جرگی
دغه د رایو په اکثریت -
اوو کلونو د مودی د پاره
انتخابیزی .

يو شخص نه شی کیدلای
له دوو څلونه زیات د جمهور
رئیس په توګه انتخاب شی .
جمهور رئیس لایه جر گی
نه مسؤول او په راپور ورکړو
مکلف دی .

د نسوی جمهور رئیس د
انتخاب په مقصد لایه جر گه
ده جمهور رئیس دواک د دوری
له پای ته رسیدو خخه مخکۍ
د دیرشو ورخو په موده کې
راببل کېږي .

دری اویایمه ماده :

د افغا نستان د جمهوریت
هر مسلمان تبعه چې د
څلوا یښت ګلنی عمری بشپړ
کړی وي ، په خپله او همسريې
له افغان مور او پلار خخه
زېږيدلی او له مدنی او سیاسی
حقوقو خخه برخمن وي ،

د جمهور رئیس په توګه
انتخابیدلای شی .

خاور اویا یمه هاده :

جمهور رئیس په لویه جرته
کی له انتخابیدلو وروسته یه
لاندی چوں لوره کوي :

((دلوی خدای په نامه
لوره کوم چې د اسلام د سیاستی
دین د اساسوونو حمایت ، د
اساسی قازن رعایت او د شفه
د تطبیق خارنه او د افغانستان
د خپلوا آتی ، ملي حاکمیت او
زمکنی بشپړ تیا ساتنه
وکړیم ، د اټبا عسو اساسی
حقوق او آزادی وساتسم او
خپلی توګه هله خانی د ټولنۍ
عدالت ، د خلکو د نیکېږي
د سولی د ټینګښت او
هیواد د پرمختګ د تائینې په
ځنایر په کار واچوچ)) .
پنهان اویا یمه هاده :

جمهور رئیس د دغه اساسی
قانون په نورو مندرجو واکړو
برسیزه دغه واکونه لري :
۱- دوسله وال پوچن لوره
قيادت .

- ۲- د قوانینو او د مالیت
شورا د مصوبو په توشیح ،
- ۳- د حکومت د جسم په زړو

رئیس جمهور انتخاب شمه
میتوانه .

د هردو هنټه د چارم :

رئیس جمهور بنه از انتخاب
در تری، جر ګی حافه آنی را
په چا من آورد :

وېنم انداونه بزرگت
سوګنه یاد وي کنم ګه
اساسات دین مقدس اسلام
را حمایت ، قانون اساسی
را رعایت واز تطبیق آن موآ
ظبیت نیوړه از استقلال، حاـ
کمیت ملي و تما میت ارضی
افغانستان حراست کنم .
حترم و آزاد یهای اساسی
اتباع را حفا ډلت نایم و تمام
مساعی خود د ځاطر تامین
ږیالت اجتماعی، سعادت مردم،
تکمیل صلح و درقی ګشور به
کړو (برم.)

ماده هفتاد و پنجم :

رئیس جمهور علاوه بسر
ساير صلاحيتیا منه درج ایښ
تلخون اساسی، دارای صلاـ
حیت های آنی میباشد :

- ۱- قیادت اندی ټولنۍ مساجع
- ۲- ترشیح قوانین و مصوـ
- بات شورای ملي .

کړو، تکمیلی ټولنۍ کړو، اعظم

کتابخانه ملی افغانستان

۱- مرکزیت باله شکلیل حکومت.
 ۲- منظوری تقریز صدراعظم
 معاد نام صدراعظم و وزراء
 بعده از کسب رای
 اعتماد از جانب
 ولسی جرگه، و قبول استعفای
 آنان،

۳- تدویر وریا سمت جلسات
 سورای وزیران عندا للزوم.

۴- منظوری اسلامی قشات
 و هنرمندان تقریز، ترقیع و تقاعد
 قضات، کارمندان و افسران
 خالی رتبه، طبق قانون،

۵- اتخاذ تصمیم در مورد
 تدویر نظر خواهی عمومی
 یامراجعه به آرای عامه
 (ریفرانس) راجع به مسائل
 عده سیاسی، اجتماعی
 و اقتصادی

۶- عفو و تخفیف مجازات،

۷- تعیین رو سای نماينده
 گیمهای دیپلو ما تیک جمهوری
 افغانستان در کشورهای
 دیگر و سازمانهای بین المللی.

شیوه د هو شکر، شیوه د نهاده
 تاکل.

۸- دو نسخه جرگه از این
 دباره د راییں نهاده، د نهاده
 و زوسته د نهاده اعظم، د نهاده
 اعظم د هنرمندان از د مذکور این
 تقریز منظوری او د هنرمندان
 داستعفای مذکور،

۹- د لایه د نهاده این کل
 دوزیران تو د نهاده د نهاده
 تدویر او مشتری.

۱۰- د قا شیوه ای دانه این
 منظوری او د قا نهاده
 سره سه د قا شیوه ای دانه، د لایه این
 گرمهانه ای ای انسان ای د تقدیر
 ترقیع او تقاضه منظوری،

۱۱- د میاسی، تولیدی و ای
 اقتصادی سترو مسائل په باب
 د عهو هی نظر غوبنښه یا یاده
 رایی ته د هر ایس (ریفرانس)
 په باره کې تمهیم نیول.

۱۲- د مجازاتو بشنبیل او
 کول.

۱۳- په نورو هی وادو نزو
 بین ا mellal ساز ما نونو کو
 د افغانستان جمهوری د یستادد
 پیلو ماتیکو نهاینه گیسو د
 رئیسانو تاکل.

زېڭىچىلىك

- ۱۰- قبول اعتماد نامه های رو سای نما يىنده گىيەپاي دىپلوا ماتىيىك كشور هاي د يېڭىر درجه‌مۇرى افغا نستان.
- ۱۱- اعلام حالت اضطرار، سفربرى عمومى و قىسىمى و خاتمه دادن بە آنها،
- ۱۲- اعلام جىڭ و متاركە بە موافقە لويە جىڭە.
- ۱۳- اجازە نشر پول ور يغورم پو لى طبق قانون،
- ۱۴- اعطاي تا بعيت و پناھىيىھى گى طبق قانون،
- ۱۵- اعطاي نشانىما، مەدالىما والقب افتخارى طبققا نون
- ۱۶- منظورى سرود ملى جمهۇرى افغا نستان،
- ۱۷- الغاي قوانين وساير اسناد تقنينى كە عدم مطابقت آنها با قا نون اسا سى توسط شوراي قانون اساسى ثبىت شىدە باشدە،
- ۱۸- ايجاد دستگاه ادارى ريا سى جمهۇرى،
- ۱۹- اعمال ساير صلاحىت ها طبق قانون،
- ۱۰- داغفانستان بە جمهۇرىت كى د نورو هيۋادىزلىق ددىپلوا ماتىيىك نما يىنده گىي د درئىسائۇ دباور لىكوانۇ مىل،
- ۱۱- داضىطرار د حالت د عمومى او قىسىمى سفربرى اعلام او پاي تە رسول يى،
- ۱۲- دلوبيي جىڭى بە موافقە دجىڭى او متاركى اعلام،
- ۱۳- دقانۇن سىره سىسمى پىيسو دخپرولو اجازە اوپولسى ريفورم،
- ۱۴- دقانۇن سىره سىسمى دتابعيت او پناه ور كە،
- ۱۵- دقانۇن سىره سىسمى دنبىا نونو، مەدا لۇزۇ او افتخارى لقبونو ور كە،
- ۱۶- داغا نستان جمهۇرىت دەلى سرود منظورى،
- ۱۷- د هفو قوانينو او نۇزو تقنينى اسنادو لغوه كۈ لىچى داساسى قانون سىره د هغۇنە سەمۇن داساسى قانۇن دشۇرا لە خوا ثبىت شۇى وي،
- ۱۸- د جمهۇرى رىياست د ادارى دستگاه جوپول،
- ۱۹- دقانۇن سىره سىم دنۇزو واکونو عملى كول.

کتبهٔ حکم رئیس جمهور

رئیس جمهور میتواند برو
خواز صلاحتهای قانونی خود
را به معاونان رئیس جمهور
تفویض نماید.

ماده هفتاد و ششم :

رئیس جمهور بجز
از حالات بیماری صعبالعلاج
و دوام دار و یا استغفاری
ختم دوره صلاحیت به وظایف
خود دوام میدهد. در تمام
حالاتی که رئیس جمهور نتواند
وظایف خود را ایفا نماید
این وظایف از طرف معاون
اول رئیس جمهور اجراء میشود.

در صورت ازدست دادن
دایمی قابلیت کار، مرگ و
یا استغفاری رئیس جمهور،
لویه جرگه توسط معاون اول
او به منظور انتخاب رئیس
جمهور جدید طی مدت یک ماه
دعوت میشود.

در حالت استغفاری، رئیس
جمهور استغفاری خود را
مستقیماً به لویه جرگه ارائه
میکند.

جمهور رئیس کولایشی
چی خپل حینی قانونی واکونه
د جمهور رئیس مرستیا لا نو
ته وز وسپاری.

شپراویا یمه ماده :

جمهور رئیس دصعب العلاجی
او اوبردی ناروغی اویا استغفاله
حالاتو برته دواک دوری تربایه
خپلو دندو ته دوام ورکوی. په
تولو هفو حالاتو کی چی جمهور
رئیس ونهشی کړای خپلی دندی
سرته ورسوی د غه دندی د
جمهور رئیس دلومپری مرستیا
له خوا ترسره کېږي.

جمهور رئیس په دائمی توګه
د کار دورتیا له لاسه ورکولو،
مرینی او یا استغفاری په صورت
کی لویه جرگه د هفه دلومپری
مرستیا په واسطه د نوی
جمهور رئیس د انتخاب په
مقصد دیوی میاشتی دمودی په
ترخ کی رابلل کېږي.

د استغفاری په حالت کی
جمهور رئیس خیله استغفاریه
مستقیمه توګه لویه جرگه ته
وړاندی کوی.

بررسی حکومت

فصل ششم

شورای ملی

ماده هفتاد و هفتم:

شورای ملی (پارلمان) عالیتر-
ان ارگان تقینی جمهوری
افغانستان میباشد.

ماده هفتادو هشتم:

شورای ملی متشكل از دو
مجلس ولسی جرگه و سنا
می باشد.

ماده هفتادو نهم:

وکلای مردم دد ولسی جرگه
از طریق را یکی‌ری عمومی،
مساوی، آزاد سری و مستقیم
برای یک دوره تقینیه پنج
ساله، طبق قانون انتخاب
میشوند.

اعضاي مجلس سنا (سنا
توران) به ترتیب‌ذیل انتخاب
و تعیین میشوند:

۱- از هر ولایت دو نفر
برای مدت پنج سال به انتخاب
مردم، از طریق رای‌کیری عمومی
مساوی، آزاد، سری و مستقیم،

۲- از جمله اعضای شورای
هر ولایت دونفر برای مدت سه
سال به انتخاب شورای مربوط

شیپرم فصل

ملی شورا

اوه اویایمه ماده :

ملی شورا (پارلمان) د
افغانستان جمهوریت تر ټولو
غوره تقینی ارگان دی.

انه اویایمه ماده :

ملی شورا دولسی جرگی
اوستاله دوو مجلسونو خخه
جوړه ۵۵.

نه اویایمه ماده :

په ولسی جرگه کې د خلکو
وکیلان د عمومی، برابری،
آزادی، سری او مستقیمی
رايی اخیستنی له لاری دیوی
پنځه کلنی تقینیه دوری د پاره
د قانون سره سم انتخابیږی.
د سنا د مجلس غوري
(سناتوران) په لاندی تو ګه

انتخاب او تاکل کیږی :

۱- له هر و لايت خخه دو
ته د پنځو کلونو د پاره د خلکو
په انتخاب دعمومی برابری،
آزادی، سری او مستقیمی رايی
اخیستنی له لاری.

۲- د هر و لايت د شورا د
غړیو له جملی خخه دو ته
ددريو کلونو د پاره د مربوطی
شورا په انتخاب.

گزینه های انتخاب

۳ - یک ثلث با قیمانده از جمله شخصیت های ملی، فرانسوی، افراد خبیر، دانشمند و با اعتبار، برای مدت چهار سال، به تعیین رئیس جمهور،

ماده هشتادم:

تعداد، شرایط طرز انتخاب و انتصاب اعضای شورای ملی مطابق قانون تنظیم می گردد.

ماده هشتاد و پنجم:

شورای ملی، علاوه بر سایر صلاحتیها ممنوع است این قانون اساسی، دارای صلاحتیهای ذیل میباشد:

- ۱ - تصویب، تعدد یل و لغو قوانین و فرا مین تقاضی و انقضای آنها بر رئیس جمهور جهت تو شیع.

۲ - تفسیر قوانین.

۳ - تصویب عقد و فسخ معاهدات دو جانبی و تصویب الحاق به معاهدات بین المللی و انفصال از آنها،

۴ - تصویب پلان های اکتشاف اقتصادی - اجتماعی و تأثید گزارش حکومت در مورد اجرای آنها،

۳ - پاتی دریمه برخه دملی فرهنگی شخصیت نو د خبری، پوهو او باوری افرادو له جملی شخه د خلورو کلونو د پاره د جمهور رئیس له خواتما کل کیبری.

اتیایمه ماده:

دلی شورا د غریو شمیر، شرایط، د انتخاب او انتصاب طرز د قانون سره سم تنظیمی بری.

يو اتیایمه ماده:

دلی شورا د دغه اساسی قانون پر نوره مندرج و اکونو برسیره دغه واکونه لری:

۱ - د قوانین او تقاضی فرمانو نو تصویب، تعدیل او لغو کول او جمهور رئیس ته بی د توشیح په غرض و پاندی کول.

۲ - دقانینو تفسیر.

۳ - ددوه اپ خیزو تپو نونو دعقد او فسخ کولو تصویب اود بین المللی تپو نونو سره دیوچای کیدو او ورخخه دوتلو تصویب،

۴ - د اقتصادی - تولیزی برمختیا دپلا نونو تصویب اود هفو د ترسره کولو په باب د حکومت دراپور تائید.

زېمىزىچىلىك

- ٥ - تصویب بودجه دولتی و بررسی گزارش در مورد اجرای آن .
- ٦ - ایجاد واحدهای اداری و تعدیل آنها .
- ٧ - تاسیس ولغو وزارت‌ها .
- ٨ - اتخاذ تصمیم در مورد تعیین و عزل معاونان رئیس جمهور به اساس معروفی و مطالبه رئیس جمهور .
- ٩ - اجازه اخذ قرضه به دولت و اعطای امتیاز اداری اهمیت اساسی در اقتصادی به شمول اعطای انصصار .
- ١٠ - وضع نشانها ، مدالها والقاب افتخاری ، طبق قانون .
- ١١ - تائید برقراری روابط با دولت دیگر و سازمان‌های بین‌المللی .
- ١٢ - استماع جواب صدراعظم و اعضای حکومت در مورد اجرا آت شامل صلاحتی حکومت در جلسه استجواب .

- ٥ - ددولتی بودجه تصویب اودھەنى داجرا پە باب دراپور خىپرنە .
- ٦ - داداری واحدونوجۇزەول او تعديل يى .
- ٧ - دوازارتونو جوپول او لغوه كول ،
- ٨ - د جمهور رئیس د وز پېشندانى او غوبىتنى له مخى د جمهور رئیس د مرستىيا لانو د تاڭلۇ او عزل پە باب د تصمیم نیول .
- ٩ - دولت تە دپوردا خىستلۇ اجازه او دانحصار دورکۈرى پەشمۇل پە ملسى اقتصاد کى داساسى اهمیت لرونکى امتیاز ورکپە .
- ١٠ - دقانون سره سىم د نېستانونو ، مەلۇنونو او افتخارى لقبۇنۇ وضع كول ،
- ١١ - لە نورو دولتونو او بىن امملى سازمانونو سره دارېيكو دېيىگۈلۈ تائيد .
- ١٢ - داستىجواب پەغۇنلەكى د حکومت پە واك كى د شاملو اجرا آتۇ پە باب د صدراعظم او د حکومت دىغەر يو دئواب اورىيەل .

گزینه‌ی حکم‌نگار

ماده هشتما دو دوم :
 ولسی جر گه دارای صلا
 حیت های اختصاصی ذیل
 میباشد :

۱- اتخاذ تصمیم در مورد
 اعطای رای اعتماد ویا سلب
 اعتماد از شورای وزیران ویا
 یکی از اعضای آن.

۲- اتخاذ فیصله نهایی راجع
 به طرح پلانهای انکشاف
 اقتصادی اجتماعی و بودجه
 دولتی در صورت اختلاف نظر
 بین ولسی جر گه و سنا.

ماده هشتما دو سوم:

هر مجلس شورای ملی در
 او لین اجلاس، کمیسیو نی
 را از بین اعضای خود جهت
 بررسی و تایق، انتخاب میکند
 این کمیسیو ن نتا یچ بررسی
 را به مجلس مر بوط گزارش
 میدهد.

ماده هشتما دو چهارم :

ولسی جر گه از جمله
 اعضا خود برای تمام دوره
 تقنینیه در اولین اجلاس،
 هیئت اداری را به ترکیب
 رئیس، دومعاون و دو منشی
 انتخاب میکند.

دوه اتیایمه ماده :
 ولسی جر گه دغه اختصاصی
 واکونه لری :

۱- دوزیرانو شورا او یا د
 هغی یوه غری ته دباوردرایی
 دورکپی او یا د باور د سلب
 په باب د تصمیم نیول.

۲- دولسی جرگی او سناتر
 مینځ د نظر د اختلاف په صورت
 کی داقتصادی - تو لنیزی
 پرمختیا د پلانو او د دولتی
 بودجی د طرحی په باب دور وستی
 پریکپی کول.

دری اتیایمه ماده :

دملی شورا هر مجلس په
 لوړنی اجلاس کی د خپلو
 غری یو له مینځه د و څیقو
 د خیبر لود پاره یو
 کمیسیون انتخابوی. د غه
 کمیسیون مربوط مجلس ته
 خیبرنی د نتیجو را پور ورکوی.
 حلور اتیایمه ماده :

ولسی جر گه د خپلو غریو له
 جملی خخه دهولی تقنینیه دولتی
 پاره په لوړنی اجلاس کی
 دریس، د دوومرسیالانو او
 دو منشیانو په ترکیب اداری
 هیأت انتخابوی.

رسانی جزئی

سنا از جمله اعضای خود،
هیئت اداری را به ترکینب
رئیس برای مدت پنج
سال، دو معاون و دو منشی
را برای مدت یکسال انتخاب
می کند.

روسای مجالس شورای
ملی، رهبری و تامین نظم جلسات
مربوط را به عهده دارند. در
غایب روسا وظایف آنها را
یکی از معاونین انجام می دهد.
ماده هشتاد و پنجم:

اجلاس عادی شورای
ملی سالانه دو بار در هفته
اول ماه سپتمبر و هفته او ل
ماه حوت دایر می شود.

مدت هر اجلاس عادی
شورای ملی سه ماه می باشد.
در صورت تیکه در اجلاس
شورای ملی بودجه سالانه
یا پلان انکشافی مطرح باشد
مدت اجلاس شورای ملی قبل
از تصویب آن خاتمه یافته
نمی تواند.

هر گاه تصویب بودجه قبل
از شروع سال مالی صورت
نگیرد، بودجه سال گذشته

سنا د خپلو غریو خخه د
پنحو گلونو د پاره در تیس او دیوه
کال د پاره ددوو مرستیالانو
او دوو منشیانو په ترکیب
اداری هیئت انتخابی.

دملی شورا د مجلسونو
رئیسان د مربوط غونه دو
لاربیونه او د نظم تامین په
غایبه لری. دریسانو په غایب
کی یوتن مرستیال د
هفوی دندی سرته رسوبی.

پنځه اتیایمه ماده:

دملی شورا عادی اجلاس
په کال کې دوه خله د سنبلی
دمیاشتی په لومړی اووه نی او
دحوت دمیاشتی په لومړی
اووه نی کی جو پېښی.

دملی شورا د هر عادی
اجلاس موده دری میاشتی ۵۵.
که چیری دملی شورا په
اجلاس کی ګلنی بودجه او یا
پرمختیابی پلان مطرح وی د
ملی شورا د اجلاس موده دهفو
له تصویب خخه پخوا پای ته
رسیدلای نه شي.

که چیری بودجه د مالی
کال له پیل خخه پخوا تصویب
نه شي، د تیرکال بودجه دنوی

کنگره اسلامی

تازمان تصویب بودجه سال
جدید تطبیق می شود .

اجلاس فوق العاده شور -
ای ملی بر اساس تصمیم
رئیس جمهور، مطالبه رئیس
هریک از مجا لس و یا تقاضای
یک خمس اعضای هر مجلس
دایر شده می تواند .

ماده هشتاد و ششم :

مجالس شورای ملی به
صورت جدا گانه یا مشترک
تشکیل جلسه مید هد.

جلسات مشترک مجالس
شورای ملی، از طرف روسای
آن بالتو به رهبری میشود.

افتتاح و اختتام اجلاس
شورای ملی توسط رئیس
جمهور صورت میگیرد .

اولین اجلاس دوره تقنینیه
شورای ملی بوسیله رئیس
جمهور طی مدت سی روز بعد
از ختم انتخابات ولسی
جرگه دعوت می شود .

ماده هشتاد و هفتم :

نصاب هر مجلس شورای
ملی با حضور دو ثلث اعضای

کال دبودجی د تصویب تروخته
پوری تطبیقی بر .

دولی شورا فوق العاده
اجلاس جمهور رئیس د تصمیم،
دمجلسونو د هریو رئیس د
غوبستنی او یا د هر یوه
مجلس د غریبو د پنجمی برخی
د غوبستنی له مخی جو پیدای
شی .

شیز اتیایمه ماده :

دولی شورا مجلسونه په
خانگپی یا گده توگه غونه هی
کوی .

دولی شورا مجلسونو د
گهه غونه هارنبوونه پهوارسره
دهفو دریسانو له خواکیری.
دولی شورا اجلاس جمهور
رئیس له خوا برانیستل کیری
اوپای ته رسول کیری .

دولی شورا د تقنینیه دوری
لوچه نی اجلاس د جمهور
رئیس په وسیله د ولسی
جرگی د انتخاباتو له پای ته
رسیدو وروسته د دیرشو
ورخو د مودی په ترڅ کسی
را بلک کیری .

اووه اتیایمه ماده :

دولی شورا د هر مجلس
نصاب د هغه غریبو د دودودریو

د ملني خواستې

آن تکمیل میشود تصمیم
هر مجلس به اکثریت آرای
مجموع اعضا آن اتخاذ می
گردد.

ماده هشتادو هشتم :
جلسات جداگانه و مشترک
مجالس شورای ملی علنی
می باشد مگر اینگه مجلس
به سری بودن آن تصمیم بگیرد.
جريان مباحثات هر دو مجلس
ثبت می گردد.

ماده هشتادو نهم :
هر مجلس شورای ملی،
کمیسیو نهای **دا** یعنی را از بین
اعضا خود، جهت بررسی
مقد ماتی و آماده ساختن
مسا یل داخل صلاحت هر
مجلس، انتخاب میکند.

ماده نودم :
هر مجلس شورای ملی
صلاحیت دارد در صورت لزوم
کمیسیون های تحقیق، تفتيش
وسایر کمیسیون های موقتی
را ایجاد کند.

وظایف و طرز العمل
کمیسیون های تحقیق
و تفتيش توسط هر یک از مجلس
شورای ملی تنظیم میگردد.

برخو په حضور بشپړیزی
دهر مجلس تصمیم د هغه
د ټولو غږيو درایو په اکثریت
نیول کېږي.

اته اتیايمه ماده :

د ملي شورا د مجلسونو
جلا او ګډه غونډه علنی
دی، مگر دا چې مجلس د هغو
دسری والی په باب تصمیم
ونیسي.

ددواړو مجلسونو د بحثونو
جريان نېټېږي.

نه اتیايمه ماده :

د ملي شورا هر مجلس له
څېلو غږيو خخه د هر مجلس
په واک کې د دننه مسالو
دلوړنې خېرنې او چمتوکولو
په مقصد دایمی کمیسیو نونه
انتخابوی.

نوی یمه ماده :

د ملي شورا هر مجلس واک
لري چې د لزوم په صورت
کې د خېرنې او پلټنې
کمیسیونونه او نور موقتی
کمیسیونونه جوړ کړي.

د خېرنې او پلټنې د
کمیسیونونو د نسدي او
کړنلاره د ملي شورا د هر یوه
مجلس له خوا تنظیمېږي.

بَرْكَةُ الْجَنَاحِي

ماده نودو یکم:

اعضای ولسی جر گه حق
حق دارند در جلسه استیضاح
صدراعظم و یا هر یک از اعضای
حکومت را مورد استیضاح
قرار دهند، پاسخ به استیضاح
به صورت تحریری یا شفاهی
ارائه میگردد.

ولسی جر گه میتواند بر
اساس پاسخ ارائه شده موضوع
سلب اعتماد از حکومت را بر
رسی کند.

در صورتیکه حکومت مورد
سلب اعتماد قرار گیرد تا
تشکیل شورای وزیران جدید
به وظایف خود ادامه میدهد.

ماده نودو دوم:

اعضاي شوراي وزيران
میتوانند، با کسب اجازه
رئيس جلسه، باراي مشبو
رتني در جلسات مجلسين
شو راي ملي و کميسیون
هاي دا يمي آنها شرکت
نمایند.

ماده نودوسوم:

اعضاي شوراي ملي دراجلا
س س جدا گانه و مشترکداراي
حق راي و اظهار نظر مي
باشند.

يونوي یمه ماده :

دولسي جرگي غري حق
لري چي د استيضاح پنه
غونيه کي صدراعظم او یا د
حکومت هر يو غيري سر
استيضاح لاندي ونيسي د.
استيضاح خواب په ليکلى
يا شفاهي توگه وړاندی کيري.
ولسی جر گه کولای شی چي
دوزکې شوی خواب له مخى
له حکومت خخته دباور دسلب
موضوع و خيږي کنه
چې سری حکومت دباور د
سلب سره مخامنځ شی دوزيرانو
دنوي شورا تر جو پېدو پوري
څيلو دندو ته دواړ ورکوي.

دوه نوي یمه ماده :

دوزيرانو د شورا غيري
کولای شی چي د غونه د
رئيس په اجازه په مشور تسي
رايي سره د ملي شوراددوا په
مجلسونو او د هفو ددا يمې
کميسیونونو په غونه و کې
برخه وا خلی.

دری نوي یمه ماده :

د ملي شورا غيري په جلا او
کنه اجلاس کي درايي او نظر
د خرگندولو حق لري.

ترسمی خاتمه لک

هیچ عضو شورای ملی
به خاطر رای یا اظهار نظر
در داخل یا خارج اجلاس
شورای ملی مورد تعقیب عدالی
قرار نمی گیرد .

عضو شورای ملی بدون
موافقه مجلس مربوط و درین
دواجلas شورای ملی بدون
موافقه هیئت اداری آن به
استثنای حالات جرم مشهود
گرفتار و توقيف شده نمیتواند
ومورد تعقیب عدالی قرار نمی
گیرد .

هر گاه عضو شورای ملی
در حالت جرم مشهود گر-
فتار گردد باید به هیئت اداری
مجلس مربوط اطلاع داده
شود .

ماده نودو چهارم :

مقامات ذیل حق پیشنهاد
وضع ، تعديل و لغو قانون را
به هر یک از مجلسین شورای
ملی ، دارا میباشند :
۱ - رئیس جمهور .

۲ - کمیسیون های دائمی
مجلسین شورای ملی .
۳ - حداقل هشت اعضای

هر مجلس .

دولی شورا هیچ غیری د
ملی شورا په دننه اویا بسر
کی درایی یا نظر دخرا گندولو
په خاطر تر عدالی تعقیب لاندی
نه نیول کیزی .

دولی شورا غیری د مربوط
مجلس له موافقی پرته او دولی
شورا د دوو اجلاسو نـو
تر مینځه د هعنی د اداری هیئت
له موافقی پرته د خر ګند
جرائم دحالاتو په استثنا نیول
کید لا ی او تو فیقیدلای
نه شنی او تر عدالی تعقیب لاندی
نه نیول کیزی .

که چیری د ملی شورا غیری
د خر ګند جرم په حالت ګـی
ونیول شنی باید د مربوط
مجلس اداری هیئت ته خبر
ورکړ شنی .

خلود نوی یمه ماده :

دغه مقامات د ملی شورا
هر یوه مجلس ته د قانسون د
وضع کولو، تعديل یکولو او لغوه
کولو د پیشنهاد حق لري :
۱ - جمهور رئیس .

۲ - د ملی شورا ددواهرو
مجلسونو دائمی کمیسیونونه
۳ - ده مجلس د غړیو لـز
تر لـزه لـسمه برخه .

برگزاری جلسه وزیران

۴- شورای وزیران .
 ۵- ستره محکمه .
 ۶- لویه خارنوالی .
 در صورتی که وضع ،
 تعدیل و لغو قانون افزایش
 مصارف و یا کاشش عواید
 دولت را به بار آورد ، موافقه
 قبلی حکومت در زمینه
 حاصل میگردد .
ماده نودو پنجم :

به استثنای حالاتی که در
 این قانون اساسی طور دیگر
 پیشبینی شده است ، تصاص
 میم یک مجلس در مورد صلاحت
 حیثیت‌های مندرج ماده هشتاد و یکم
 به مجلس دیگر فرستاده
 میشود .

در صورتی که تصویب
 یک مجلس از جانب مجلس
 دیگر رد شود ، به منظور نیل
 به توافق ، هیئت مختلط به
 تعداد مساوی ، از اعضای هر
 دو مجلس ایجاد میگردد .

تصمیم‌هیئت مختلط که به دو
 ثلث‌آرای اعضای هیئت اتخاذ
 گردیده باشد ، بعد از تو شیع
 رئیس‌جمهور نافذ شمرده میشود
 هرگاه هیئت مختلط موافق
 به رفع اختلاف نظر نشود ،

۴- وزیرانو شورا .
 ۵- ستره محکمه .
 ۶- لویه خارنوالی .
 که چیری دقانون و ضمیح
 کول ، تعدیلول او لغوه کول
 ددولت د لگنستونو زیاتو الى
 یا دعوايدو گمنبت را میناخته
 کپری پدغه باب د حکومت
 مخکینی موافقه تر لاسه کپری .
پنځه نوی یمه ماده :
 له هفو حالاتو پر ته چې
 په دغه اساسی قانون کې په
 بل دول اړکل شویدی د یو
 اتیايمی مادی د مندرجوا کونو
 په باب دیوه مجلس تصمیمونه
 بل مجلس ته استول کپری .
 که چیری دیوه مجلس تصویب
 دبل مجلس له خوا رسښی ،
 توافق ته درسیدو په مقصد
 ددواړو مجلسونو له غږ یو
 څخه په برابر شمیر ګډهیئت
 جوړی . د ګډه هیئت تصمیم
 چې دهیئت دغه یو درا یو په
 دوو ټلشو نیوال شسوی وي ،
 د جمهور رئیسم لسه
 تو شیع وروسته نا فذ ګډه
 کپری که چیری ګډه هیئت
 د نظر دا خلاف په لیږی کولو
 بریالی نهشی ، مو ضوع دملی

رسانی خبرنگار

موضو ع در جلسه مشترک
مجلسین شورای ملی بررسی
و تصمیم در آن باره به اکثریت
آرای اعضای جلسه مشترک که
انخاذ میگردد .
ماده نود و ششم :

تصامیم شورای ملی، بعد
از توشیح رئیس جمهور، نافذ
میگردد .

در صورتی که رئیس
جمهور به تصمیم شورای ملی
موافقه نداشته باشد میتواند
آنرا در ظرف سی روز از
تاریخ تقدیم ، باتذکر دلایل ،
به شورای ملی مسترد نماید.

با سپری شدن مدت سی
روز و همچنان در صورتی
که مجاز شورای ملی در
جلسات جدا گانه اجلاس آینده
خود آن را به دو ثلث آرای
اعضاء مجدد تصویب نماید ،
تصمیم نافذ شمرده میشود
ورئیس جمهور آنرا تو شیخ
مینماید .

ماده نود و هفتم :

رئیس جمهور میتواند در

شورا ددواه و مجلسونو به
گهه غونه کی خپل کیری
او د هغه په باب تصمیم دگهی
غونه کی د غړیو درایو په
اکثریت نیوال کیری
شپن نوی یمه ماده :

د ملی شورا تصمیمونه د
جمهور رئیس له توشیح
وروسته نافذی بری .

که چیری جمهور رئیس د
ملی شورا د تصمیم سرمه
موافقه ونه لری ، کو لایشی
چی هغه د وړاندی کیدو له
نیټی خخه د دیرشو ور خواه
په ترڅ کی د دلایلو په خرگند
ولو سره ملی شورا ته مسترد
کړی

ددیرشو ور خود مسودی
په تیریدو سره او همد غهشان
که چیری دملی شورا ام مجلسونه
د خپل راتلونکی ا جلاس په
خانګه و غونه کی هغه بیسا
د غړیو درایو په دوو دریمه و
برخو تصویب کړی : تصمیم
نافذ ګنل کیری او جمهور
رئیس هغه توشیح کوي .
اووه نوی یمه ماده :

جمهور رئیس کو لایشی

برنامه حکومتی یک

مشوره با رو سای و لسی -
 جر گه ، سنا ، صدر اعظم ،
 قاضی القضا ت ور نیس
 شورای قانون اسا سی ،
 انحلال و لسی جر گه یا شو -
 رای ملی را با ذکر د لایل
 موجبه آن اعلام نماید. انتخا -
 بات مجدد در خلال مدت سه
 ماه بعد از انحلال ولسی جر گه
 یا شورای ملی ، صورت میگیرد.
 انحلال و لسی جر گه یا
 شورای ملی جدید الی یک
 سال بعد از انتخابات مجدد ،
 صورت گرفته نمیتواند .
 ولسی جر گه یا شور ای
 ملی ، در جریان شش ماه
 اخیر دوره صلاحیت رئیس
 جمهور ، غیر قابل انحلال
 میباشد .

ماده نودو هشتم :

قوا نین و مصروفات شورای
 ملی به لسان های پشتی و دری
 به نشر میرسد و میتوان آنرا
 بزبان های سایر ملت های
 کشور نشر نمود .

ماده نودو نهم :

طرز فعالیت هر مجلس
 شورای ملی و کمیسیو نهای

چی دو لسی جر گی او سناد
 رئیسانو ، صدر اعظم ، قاضی -
 القضا ت او داساسی قانون
 دشوارا درئیس په سلادو لسی
 جر گی یا ملی شورا پونگیدل
 دموجبه دلایلو په خرگندول و
 سره اعلام کری .

نوی انتخابات دو لسی
 جر گی یاملی شورا له پونگیدل
 وروسته دریو میاشتو په موده
 کسی کیری .

نوی ولسی جر گه یاملی شورا
 له نویو انتخا باتو و روسته
 تریوه کاله پوری پونگیدل لای
 نه شی . ولسی جر گه یاملی شورا
 د جمهور ز رئیس د واک
 ددوری د وروستیو شپی - برو
 میاشتو په موده کسی پونگیدل و نکی
 نده .

اته نوی یمه ماده :

قوانين او د ملی شمس - ورا
 مصوبی په پنستو او دری ژبو
 خپریزی او کیدای شی چسی
 هغه دهیواد دنورو مليتو نو په
 ژبو هم خپری شی .

نهه نوی یمه ماده :

د ملی شورا د هر مجلس
 او د هغه دایمی کمیسیو نو د

رسم حکمرانی

دایمی آن تو سط طرز ا العمل
مجلس مر بوط ، در مطا بقت
با احکام قانون اساسی وقوا-
نین نا فذ ، تنظیم میگردد .

فصل هفتم شورای وزیران مادة صلم :

شورای وزیران (حکومت)
مت (عالیترین ارگان اجرا-
ئیوی جمهوری افغانستان
میباشد .
شورای وزیران مر کب
است از :
- صدراعظم .
- معاونان صدراعظم .
- وزرا .

مادة يك صدو يكم:

صدراعظم موظف در اولین
اجلاس دوره تقنیئیه خط
مشی سیاست داخلی و خارجی
ترکیب حکومت راجهت اخذ
رأی اعتماد به ولسمی جرگه
ارائه و معرفتی می کند .

صدراعظم بعد از اخذ رأی
اعتماد و منظوری رئیسیس
جمهور خط مشی سیاست
داخلی خارجی و اعضا حکومت
را به سنا ارائه و معرفتی می
کند .

فعالیت طرز د مربوط مجلس
د طرز العمل په واسطه د
اساسی قانون او نافذوقوانینو
سره په سمو ن کی تنظیمیبری .

اولوم فصل وزیرانو شورا سلمه ماده :

د وزیرانو شورا (حکومت)
داغفانستا ن جمهوریت ترقولو
لوړه اجرائیوی ارگان دی .
وزیرانو شورا له د غزو
کسانو خخه جوړه ده :
- صدراعظم .
- د صدراعظم مرستیالا ن .
- وزیران .

يوسلو یوه یمه ماده :

موظف صدراعظم د تقنیئیه
دوری په لومړنی اجلاس کی
دکورنی او بهرنی سیاست
تک لاره او د حکومت تر کېب
دباور درایی د اخیستلو په
مقصد ولسمی جرگه ته وړاندی
او معرفتی ګوی .

صدراعظم دباور د رایی او د
جمهور رئیس د منظوری له
اخیستلو وروسته د ګوښی او
بهرنی سیاست تکلاره او د
حکومت غږی سنا ته وړاندی او
معرفتی ګوی .

گرسنگی جنرالیک

ماده یك صدو دوم :

شورای وزیران در برابر
ولسی جرگه و رئیس جمهور
مسول و مکلف به ارائه گزنا
رشن مینباشد.

ماده یك صدیو سوم :

شورای وزیران دارای
وظایف و صلاحتیها ذیل
مینباشد:

۱- طرح و تطبیق خط
مشی سیاست داخلی و خارجی

۲- تا مین اجرای امور
اقتصاد ملی، طرح پلانهاي
انکشاف اقتصادي و اجتماعي
تر تیب بو دجه دو لته،
تطبیق پلانها و بو دجهوارانه
گزارش مبنی بر ۱ جرای
آنها به شورای ملی،

۳- اتخاذ تدا بیرون منظور

دفع از منافع عامه، حما
یت تمام اشکال ملکیت قانونی
نمی تا مین نظم و امتیت عامه
و حراست از حقوق و آزادی
های اتباع.

۴- رهبری منا

سبات خارجی، برقراری
روابط دیپلو ما تیک و عقد

یوسلو دویمه ماده :

وزیرانو شورا ولسی
جرگی او جمهور رئیس ته
مسئله او درآبور په ور کولو
مکلفه ده.

یوسلو دریمه ماده :

وزیرانو شورا د غه
دندي او واکونه لری:
۱- دکورنی او بهرنی
سیاست دتگ لاری طرح
او تطبیق.

۲- د ملی اقتصاد دچارو
د اجرا کو لو تا مین،
د اقتصادی او تو لیزی
پر مختیا دیلاننو طرح کول،
ددو لته بودجی تر تیب،
دیلانو او بودجی تطبیق
او ملی شورا ته دهغوداجرا
کولو په باب درآبور ورنا ندی
کول.

۳- د عامه گنهو د دفع،
دقانونی ملکیت د ټولو ډولونو
د حمایت، د عامه نظم
او امنیت د تامین اوداتبا عو
د حقوق او آزادیو د ساتنی
په مقصد دندبیرو نو نیوں.

۴- د قانون ن سره
سم دبهر نیو اړیکو
لارښو نه، دنورو دو لښو نیو

رسمی جوړلایه

موا فقتنا مه ها با دول د یګر
ومو سسات بین ا mellī
طبق قا نون .

۵ - ایجاد ادارات وار گا
نهای وابسته به شورای وز-

یران به تأیید رئیس جمهور .
۶ - تصویب مقرره واسا

سنامه در حدود صلاحت
طبق قا نون .

۷ - ارائه مقرره ها، اساسنامه
ها و مصوبات شورای وزیران
به رئیس جمهور .

۸ - اعمال سایر صلاحتها
طبق قانون .

ماده یک صلوچهانه :

در هنگام تعطیل شورای ملی
و یا انحلال ولسی جرگه شورای
وزیران در صورت ضرورت
عاجل میتوانند در مورد مسائل
شامل صلاحیت شورای ملی
به استثنای مسائل مربوط ط
بودجه و امور مالی، فرامیمن
تقنینی وضع نماید .

فرا میمن تقنینی
بعد از تو شیخ رئیس
جمهور نافذ شمرده میشود.
شورای وزیران فرامیمن

او بین ا mellī موسسسو سره
ددیپلو ماتیکو اړیکو ټینکول او
دوافت لیکونو لاسلیک کول .
۵ - د جمهور رئیس په تائید
دوزیرانو په شورا پوری د تر لیو
ادارو اوارگانو نو جو پول .

۶ - د قانون سره سم دواک په
حدودو کې د مقرری اوسمان
سنامی تصویبول ،
۷ - جمهور رئیس په د مقرر زو
اساسنامو او دوزیرانو شورا
دمصوبو وړاندی کول .

۸ - د قانون سره سه د نزو
واکونو عملی کول .

بومسلو خلورمه ماده :

دلی شورا د تعطیل او یا
دولسی جرگی د ډنگیدو په
وخت کې د وزیرانو شورا د
عاجلی اړتیا په صورت کسی
کولان شی چې په بودجی او
مالی چارو پوری له مربوطو
مسئلو پرته د ملی شورا په
واک کې د شاملو مسئللو په
باب تقنینی فرمانو نه و ضع
کپری، تقنینی فرمانو نه د
جمهور رئیس له تو شیخ
وروسته نافذ ګهل کیږي .

دوزیرانو شورا هغه تقنینی
فرمانو نه چې د اساسی قا نون

رسنی حکم کنندۀ

تقنینی را که مطابق حکم این ماده قانون اساسی وضع گردیده در او لین اجلاس شورای ملی جهت منظوری از آن مینما ید. فرامین تقنینی در صورتیکه از طرف شورای ملی رد شود از تاریخ تصمیم شورای ملی از اعتبار ساقط میگردد.

رئیس جمهور میتواند در خلال دو اجلاس شورای ملی یاد ریاضی انجال و لسی جرگه بر اساس پیشنهاد صدراعظم بعضی از اعضای حکومت راسبکدوش و یا اعضای جدید را تعیین نماید این موضوع در اولین اجلاس ولسی جرگه جهت اتخاذ تصمیم اراده میگردد.

ماده یک صد و پنجم:
حکومت در حاله آن

منحل میگردد:

- ۱ - استعفای صدراعظم.
- ۲ - بیماری صعب العلاج و دیامدار و یا فوت صدراعظم.
- ۳ - سلب اعتماد و لسی جرگه از حکومت.
- ۴ - خشم دوله تقنینیه.

د دغی مادی د حکم سره سم وضع شوی دی د ملی شورا لو مرنسی اجلاس ته د منظوری به غرض و پاندی کوی. که چیری تقنینی فرمانونه د ملی شورا له خوارد شی، د ملی شورا د تصمیم له نیتی خخه له اعتباره لویزی.

جمهور رئیس کولای شی چی دملی شورا ددوو اجلاسو تر مینش موده اویسا دولسی جرگی د پنگیدو په جریان کی د صدراعظم د پیشنهاد له مخی د حکومت خینی غسری گوبنه او یانوی غری و تاکی.

دفعه موضوع د ولسی جرگی لو مرنسی اجلاس ته د تصمیم نیولو په مقصد و پاندی کیبری.

یوسلو پنجمه ماده:
حکومت به دفعه حالا توکی پنگیری:

- ۱ - صدراعظم استعفای صدراعظم.
- ۲ - صدراعظم صعب العلاجه یا اویده ناروغی یامرینه.
- ۳ - له حکومت خخه دولسی جرگی دباور بیرته اخیستل.
- ۴ - د تقنینیه دوری پای ته رسیدل.

زىمې حکر يەڭى

٥ - انحلال و لسى جىڭى

يا شورای ملى .
در تمام اين حالات حکومت
متى كە منحل گردىدە ، الس
تشكىل حکومت جىددە تحت
سر پرستى يىكى از اشخاص
مندرج ماده(صىدمى) قانۇن
اسا سى كە از طرف رئىس
جمهور تو ئىلەي مىگىردد ، بە
وظيفە خود دوام مىدەد .

ماده يىك صدو شىشم :

تشكىل ، ترکىب و طرز
فعالىت شوراي وزيران تو سط
قانۇن تنظيم مى گردد .

فصل هشتم

قضايا

ماده يىك صدو هفتم :

قضايا (قوه قضائىيە) يىك
رکن مستقل دولت مى باشد .
ماده يىك صدو هشتم :
قضايا در جمهورى افعا
نىستان صرف تو سط محكمە
طبق قانۇن ، صورت مىگىردى .
قوه قضائىيە مرکب است از
ستره محكمە و محاكمە
دىگرى كە طبق قانۇن تشكىل
مىگردنە .

ماده يىك صدو نهم :
ستره محكمە بحیث عا-

5 - دولسى جىڭى يى ملى
شورا پونگىدل ،
پە دغۇۋەلو حالت تو كى
ھە حکومت چى پونگ شۇرى
دى دنوى حکومت تر جوپىيدو
پورى داساسىي قانون دىلىمى
مادى د مندرج اشخاص سو
لە جىلى خەنچە دىيە تىن تىر
سر پرستى لاغىدى چى دجمەورى
رئىس لهخوا تو ئىلەي خېلى
داندى تە دوام ورکوى .

يو سلو شىپەمە ماده :
دوزىرالانو دشورا تشكىل ،
ترکىب او دفعالىت خىنگىوالى
دقانۇن پەواسطە ئىنظيمىرى .

اتم فصل

قضايا

يو سلو اوومە ماده :
قضايا (قضايا قوه) ددولت
يو خىلواڭ رکن دى .

يو سلو اتمە ماده :
قضايا دافغا نىستان پە
جمهورىت كى يوازى دەمحكمى
له خوا دقانۇن سرهسم گىرى .
قضايا قوه لە سترى محكمى
او نورو ھەنە محكمە خەنچە چى
دقانۇن لە مەختى جوپىينى ، مەركە

يو سلو نەمە ماده :
ستره محكمە داترەلەل لوپ

بررسی حقوق اسلامی

لیترین ارگان قضایی در اس سیستم واحد قضایی کشور قرار داشته مرکب است از قضای القضا ، معاونان قضی القضا واعضا .

ستره محکمه بر طبق احکام قانون فعالیت‌های محاکم را نظارت نموده ، تطبیق یکسان قانون را در فعالیت‌های محاکم تأمین می‌کند.

ماده یک صد و دهم :
قضی القضا ، معاونان واعضای ستره محکمه طبق قانون توسط رئیس جمهور تعیین می‌گردند.

قضی القضا نزد رئیس جمهور مسؤول و مكلف به از آن کراوش می‌باشد .

ماده یک صد و یازدهم :
محاکم در قضاوت خود مستقل بوده صرف تابع قانون می‌باشند .

رسیده‌گی و صدور حکم توسط محاکم بر اساس اصل تساوی طرفین در برابر قانون و محکمه صورت می‌گیرد .

ماده یک صد و دوازدهم :
قضايا حین بر رسمی قضایا ،

قضایی ارگان په توگه د هیواد د قضایی واحد سیستم په سرکی ده او د قاضی القضا ، د قاضی القضا له مرستیالان او غربیو خخه مرکبه ده .

ستره محکمه د قانون د حکمونو سره سم د محکمو فعالیتونه خاری او د محکمو په فعالیتونو کی د قانون یوشان تطبیق تامینوی .

یوسلو لسمه ماده :
قاضی القضا ، دستتری محکمی مرستیالان او غربی د قانون سره سم جمهور رئیس له خوا تاکل کیری .
قاضی القضا جمهور رئیس نه مسؤول او په راپور ورکولو مكلف دی .

یوسلو یوولسمه ماده :
محکمی په خپل قضاوت کسی خپلواکی او یوازی د قانون تابع دی .

د محکمو له خواهور او د حکم صادرول د قانون او محکمی په و پاندی ددواه و خواوو د برابری داصل پراساس کیری .

یوسلو دولسمه ماده :
قاضیان د قضیو د خیر نی

رستمی جمهوری افغانستان

احکام قانون اساسی و قوا
نین جمهوری افغانستان را
طبیق مینما يند .

در حالاتیکه قانون صراحت
نداشته باشد ، محکمه قضایا
را طبق احکام شرعاً یعت
اسلام به نحوی حل و فصل
مینما يد که عدالت را به
بهترین وجه ممکن تامین
نماید .

ماده یك صد و سیزدهم :
در محاکم جمهوری افغان
ستان محاکمه بصورت علنی
اجرا میشود . حالاتیکه قضایا
در جلسات سری رسیده
گی می شود، توسط قانون
تعیین می گردد .

ابلاغ حکم محکمه در همه
حالات علنی است .

ماده یك صد و چهاردهم:

رسیده گی و حل و فصل
قضا یادر محاکم به لسان
های پشت و دری و یا به لسان
اکثریت ساکنین محل
صورت میگیرد .

اگر طرف دعوی لسانی را
که محاکمه توسط آن صورت
میگیردند اند، حق آشنا ئی
با مواد و اسناد قضیه توسط

په وخت کی د افغانستان د
جمهوریت اساسی قانون او
قوانين تطبیقوی :

په هفو حالاتو کی چې
قانون صراحت ونه لري محکمه
قضیي د اسلام دشروعت د
حکمونو له مخی په داسې توګه
حل او فصل کوي چې عدالت
په دیره بنه ممکنه وجه تا مین
کړي .

یوسلو دیار لسمه ماده :

د افغانستان د جمهوریت
په محکمو کی محاکمه په علنی
توګه کېږي . هغه حالات چې
پر قضیيو باندی په سری غونه و
کی غور کېږي د قانون په
واسطه تاکل کېږي .

دمحکمی د حکم ابلاغ په
ټولو حالاتو کی علنی دی .

یوسلو خوار لسمه ماده :

په محکمو کی د قضیيو غور
او حل او فصل په پښتو او
دری زب او پادسیمی د اوسيدو
نکو د اکثریت په زبه کېږي .

که چېږي د دعوی لوزی په
هغه زبه باندی چې محاکمه

بری کېږي ونه پوهیږي ،
د ترجمان په مرسته د قضیي د
مواد او اسنادو سره د آشنايی

بررسی حکم لایک

ترجمان و حق صحبت در محکمه
به زبان مادری برایش تضمین
می گردد ..

ماده یکصدو پانزدهم :
فیصله های محاکم باید
مدل مباشد و اسباب حکم در آن
ذکر گردد ..

فیصله های قطعی محاکم
واجب التعمیل است به استثنای
حکم بااعدام که بعد از منظور
ری رئیس جمهور تعمیل می
گردد ..

ماده یکصدو شانزدهم :
تشکیل ، ترکیب ، صلاحیت
و طرز فعالیت محاکم توسط
قانون تنظیم می شود
فصل نهم
خارنوالی

ماده یک صد و هفدهم :
خارجنوالی جمهوری افغانستان
بر اصل مرکزیت واحد مبتنی
متشكل است از لویه خوار -
نوالی و خارنوالیها دیگری
که طبق قانون تشکیل میگردند

ماده یکصدو هزدهم :
لوی خارنوال رهبری فعا

حق او په مورنی ژبه باندی
په محکمه کی د خبر و حق ورته
تضمينېزی .

يو سلو پنځلسنه ماده :
د محکمو پريکړي بایدمدللي
وي او د حکم سببونه په کې
ذکر شئ .

د محکمو قطعی پريکړي واجب
التعیل دی ، د اعدام له
حکمه پرته چې د جمهور
رئیس له منظوری وروسته
عملی کېږي .

يو سلو شپاړ سمه ماده :
د محکمو تشکیل ، ترکیب
دقانون په واسطه تنظیمېزی .
والک او د فعالیت خارنوالی
نهم فصل
خارنوالی

يو سلو اووه لسمه ماده :
دافغا نستان جمهور یت خا
رنوالی د مرکزیت - اصل
پر بنست واحده سیستم دی او
له لویی خارنوالی او نوروه غو
خارنوالیو خخه چې د قانون
له مخی جوړ یېزی ، متشكل
دی .

يو سلو اتلسمه ماده :
لوی خارنوال د هیسود

زېنگى خەلکى يەك

لیت ارگانهای خارنوالی کشور
رابه عهده دارد .

ارگانهای خارنوالی دراجرا -
آت خویش مستقل بسوه
صرف تابع قانون ولوی خار -
نوال میباشند .

ماده يكصدو نزدھم :

لوی خارنوال و معاونان
لوی خارنوال طيققا نون،
تو سط رئيس جمهور تعين می
گردند .

لوی خارنوال نزد رئيس
جمهور مسؤول و مكلف به
ارائه گزا رش می باشد .

ماده يكصدو بىستم :

نظارت عالي بر تطبيق
ورعایت يكتائن قوانین
از طرف تمام وزاراتها
، ادارات ، موسسات دولتی ،
مختلط ، خصوصی ، کوپراتیفها ،
احزان سیاسی و سازمان
های اجتماعی ، مسؤولیین
امور و اتباع ، بر عهده لوئی
خارنوال و خارنوالان تحت
اثر او می باشد .

ماده يكصدو بىستو يكىم :

تشكيل ، ترکیب ، صلاحیت
وطرز فعالیت خارنوالی توسط
قانون تنظیم می گردد .

خارنوالی د ارگانونو د فعالیت
لاربىونه کوي .

دخارنوالی ارگانونه په
خپلو اجرا آتو کي خپلواك دی ،
يوازى د قانون او لوی خارنوال
تابع دی .

يوسلو تو لىمه ماده :
لوی خارنوال او د لوی
خارنوال مرستيالان دقا نون
صره سم دجمهور رئيس له خوا
تاکل كېرى .

لوی خارنوال جمهور رئيس
نه مسؤول او دراپور پهور كولو
مكلف دی .

يوسلو شلمه ماده :
دتوتلۇ وزارتونو ، ادارو ، د
دولتى ، مختلط او خصوصى
موسسو ، كويپرا تيفو نى -
سياسي گوندو نو او تولىنيز و
سازمانلىق دچار و دمسو لىپتو
او اتاباعو له خوا د قوانين په
يوشان تطبيق او رعایت باندى
لوپه خارنه دلوی خارنوال او
دھە قراسلاندى خارنوالانو
بە غاپە دە .

يوسلو يۈۋىشتمە ماده :
د خارنوالى تشكيل ،
ترکیب ، واك او د فعالیت
خىنگوالى د قانون په واسطە
تنظىمىرى .

بەشی خەلخەنگان

فصل دهم

شورای قانون اساسی
ماده يكصدو بىستو دوم:
شورای قانون اساسی
جمهوری افغانستان بمنظور
مراقبت از مطا بقت قوانین،
ساير اسناد تقنيي و معاهدات
بينالمللي با قانون اساسی
ايجاد می گردد .

ماده يكصدو بىستو سوم:
شورای قانون اساسی
دا راي صلاحیت‌های ذیل می
باشد :
۱- بررسی مطا بقت قوانین
فرا مین تقنيي و معاهدات
بينالمللي با قانون اساسی
۲- ارائه مشوره های حقوقی
در باره مسائل ناشی از
قانون اساسی به رئیس
جمهور

ماده يكصدو بىستو چهارم:
شورای قانون اساسی به
منظور تعییل صلاحیت‌های
خود حق دارد :

۱- اسناد تقنيي ايکه جهت
توشیح به رئیس جمهور
ارائه میگردد مطالعه وراجع به

فصل یازدهم

داساسی قانون شورا
يوسلو دوه ويشتمه ماده :
د افغا نستان د جمهوریت
داساسی قانون شورا د
اساسی قانون سره دقوانینو،
نورو تكنيني استنادو او بین -
المللي ترونو نو د سمنون
لرلو د خارني په مقصد
جوه يزد .

يوسلو درويشتمه ماده :
داساسی قانون شورا دغه
وا کونه لري :

۱- له اساسی قانون سره
دقوا نينو ، تكنيني فرما نونو
او بینالمللي ترونو نو د سمنون
لرلو خيهل ،
۲- جمهور رئیس ته له
اساسی قانون خخه دراولاپو
شویو مسئللو په باب د حقوقی
مشورو ورکول .

يوسلو خلرو ويشتمه ماده :
د اساسی قانون شورا د
خپلو واگونو د تعییل په
مقصد حق لري :

۱- هغه تكنيني اسناد چې
د توشیح په غرض جمهور
رئیس ته وړاندی کېږي ،
معطالله او د اساسی قانون سره

بَرْزَنْيَيْ بَشَرْتَلَك

مطابقت آنها باقا نون اسا
سی ابراز نظر نماید .
۲ - پیشنهادات مشخص
رادر زمینه اجرای تدبیر به
منظور اکتشاف امور قا -
نو نگذاری که قانون اساسی
حکم می کند به رئیس جمهور
ارائه نماید .

ماده یک صد و بیست و پنجم :
شو رای قا نون اسا سی
متشكل از رئیس ، معاون ،
منشی و هشت عضو می باشد
که توسط رئیس جمهور تعیین
می شود .

ماده یک صد و بیست و ششم :
شورای قانون اساسی در
مقابل رئیس جمهور مسؤول
ومکلف بهارائه گزارش میباشد
ماده یک صد و بیست و هفتم :
تشکیل و طرز فعالیت شورای
قا نون اساسی توسط قانون
تنظیم میگردد .

فصل یازدهم

اداره

ماده یک صد و بیست و هشتم :
اداره جمهوری افغانستان
بر اساس واحد های اداره

د هفو دسمون لرلو په با ب
نظر خرگند کړي .
۲ - جمهور رئیس ته د قانون
جوړولو د چارو د پرمختیا په
مقصد د تدبیرونو د نیولو
په برخه کې چې
اساسی قانون حکم کړو
مشخص پیشنهادونه وړاندی
کړي .

يوسلو پنځه ويشهمه ماده :
د اساسی قانون شورا له
رئیس ، مرستیال ، منشی او
اتو غړیو خڅه جوړه د چې
د جمهور رئیس له خوا تاکل
کړی .

يوسلو شیپړ ويشهمه ماده :
د اساسی قانون شورا جمهور
رئیس ته مسوله او دراپور
په ورکولو مکلفه ده .

يوسلو اووه ويشهمه ماده :
د اساسی قانون د شورا
تشکیل او دفعالیت خرنګوالی
دقائون په واسطه تنظیمېږي .

يوولسم فصل

اداره

يوسلو اته ويشهمه ماده :
دافغا نستان جمهوریت
اداره د مرکزو او سیمه یېزی

رسیح جرگله

مرکزی و محلی طبق قانون
تنظيم می گردد.

جمهو ری افغا نستان از
لحوظ اداره محلی تشکل از
واحد های اداره ولایات
، ولسوالیها ، شهرها و نواحی
می باشد.

در راس واحد
ها می متذ کره با لتر تیپ
والیها ، ولسوالها ، شاروالها
و آمرین نواحی قرار ذا رند.
در هر ولايت و ولسوالی
شورای ولايت و شورای
ولسوالی طبق قانون تشکيل
میشود .

شورای ولايت و شورای
ولسوالی یک یک نفر
را از بین اعضای خود به
حیث رئیس و منشی انتخاب
می کنند.

دوره صد لاهیت شورای
ولايت و شورای ولسوالی
سه سال است.

ماده یک صد بیست و نهم:

شورای ولايت و شورای
ولسوالی طبق قانون در تا
مین اهداف انکشا فی دولت
در محل سهم گرفته ، به

از این دواحدونو په اساس
دقانون لمخی تنظیمیزی.

داغا نستان جمهو ریاست
دیمه بیزی اداری له پل ووه
دولایتونو ، ولسوالیو ، بنده
رونو او ناحیو داداری لنه
دواحدونو خیه تشکل دی .

دنو موچو واحد ونو په سر
کی په ترتیب سره والیان ،
ولسوالان ، بنیاروالان او د
ناحیو آمران واقع دی .

په هر ولايت او ولسوالی
کی دقاونون له مخی دولایت
شورا او د ولسوالی شورا
جوړی بیزی .

دولایت شورا او دولسوالی
شورا دخپلو غریو له مینځیو
یوتن درئیس او منشی په توګه
انتخابو بوي .

دولایت دشورا او دولسوالی
دشورا دواک دوره دری کالده .

یوسلو نهمویشتمه ماده :

دولایت شورا او دولسوالی
شورا دقاونون سره سه په
سیمه کی ددو لت دپر مختیایی
هدفو نو په تامین کی وانجه اخلاقی
او اداری ته دمر بوطو چارو د

ترسمی حکومت افغانستان

اداره در باره بهبود و انکشاف
امور مر بو ط مشوره مید هد.
براى اعضاى شوراى
ولایت وشورای ولسوالی حق-
الحضور مناسب پرداخته
میشود.

ماده یک صدو سی ام:

به منظور اداره امور شهرها
و نواحی، مجالس شماروالیه
و نواحی طبق قانون تشکیل
میگردد.

برای اعضای مجالس شمار-
والیه و نواحی حق الحضور
مناسب پرداخته میشود.

شهر کابل و نواحی آن
به ارتباط انتخاب نماینده گان
برای لویه جرگه و شورای
ملی، بالتر تیب معا دل ولايت
و ولسوالیه می باشد.

ماده یک صدو سی و یکم:

امور مربوط به اداره مرکزی
و محلی و مصوب نیت و ثبات
وظیفوی و سایر مسائل مربوط
به کار کنان طبق قانون تنظیم
میگردد.

فصل دوازدهم

سیاست خارجی

ماده یک صدو سی و دوم:

سیاست خارجی جمهوری
افغانستان بر مبنای تأمین-

نبه والی او پر مختاری په با ب
سلاور کوی.

دولایت دشورا او دو لسوانی
دشورا غریبیو ته مناسب حقیقی
الحضور ورکول کیزی.

یوسلو دیرشمہ ماده:

د بنشارونو اونا حیو د چارو
داداری په مقصد د بنشاروالیو او
ناحیو مجلسونه دقانون سره
سم جوړه یېږي.

دبشاروالیو او ناھیو د مجلسونو
غږیو ته مناسب حق الحضور
ورکول کیزی.

د کابل بنشار او د هغه ناحیه
لویی جرگی او ملي شورا ته
داستازو د انتخاب په ارتباط به
ترتیب سره دولایت او ولسوالیو
معادل دی.

یوسلو یو دیرشمہ ماده:

په مرکزی او سبمه یېږی
اداری پوری مربو طی چاری،
د کار گونکو دندنو ثبات او
مصطفونیت او ور پوری نوزی
مربوطی مسائلی دقانون له مخنی
تنظیمیزی.

دولسم فصل

بهرنی سیاست

یوسلو دو دیرشمہ ماده:

د افغانستان د جمهوریت
بهرنی سیاست د ملي ګټه و

زېنگى خېزلىدە

منافع ملي، تحکیم استقلال و حاکمیت ملي، تما میت ارضی کشور، حفظ صلح وامنیت جهانی، همزیستی مسا لمت آمیز، تساوی حقوق وانکشاف همه جانبه همکاری بین المللی استوار است.

ماده يك صدو سی و سیموم:

جمهوری افغانستان منشور سازمان ملل متعدد، اعلا میه جهانی حقوق بشر وسایر اصول و موازین قبول شد ه حقوق بین الملل را احترام و رعایت می کند.

ماده يك صدو سی و چهارم:

جمهوری افغانستان سیاست عدم انسلاک را به حیث اصل مهم «سیاست خارجی دولت تعقیب کړه و به متابه یکی از بنیان ګذاران جنبش عدم انسلاک در جهت نیل به اهداف آن تلاش می کند.

ماده يك صدو سی و پنجم:

جمهوری افغانستان تخواه هان برقراری وتحکیم مناسباً ت دوستانه باهمه کشور ها بخصوص کشور های همچوار

د تامین ، د خپلواکی ، ملسي حاکمیت او زمکنی بشپړ تیا د تینګښت ، د نهريوالی سو لی او امنیت او دسوله یېز ګډه ژوند د ساتلو ، د حقوقو د برابری او د بین المللی همکاری دهر اړخیزی پرمختیا پربنسته ولاړ دی.

يوسلودوري ديرشمہ ماده :

د افغانستان جمهوریت د ملکرو ملتونسو د سازمان منشور، د بشر د حقوقو د نهريوالی اعلامی او د بین - الملل حقوقو د نورومنل شوېو اصولو او موازینو درناوی او رعایت کوي.

يوسلوڅلور ديرشمہ ماده :

د افغانستان جمهوریت دناییلتوب سیاست د دولت د بهرنی سیاست د مهم اصل په تو ګه تعقیبوي او د ناییلتوب د غورځنګ د یوه بنسته اینبودونکي په تو ګه د هغه هدفونو ته د رسیدلو په لاره کې هلی خلی کوي.

يوسلوښه ديرشمہ ماده :

د افغانستان جمهوریت دټولو هیوادونو ، په تیره بیا د ګاونډیو او اسلامی هیوادونو سره د هغودسیاسی، ټولنیز او اقتصادي نظا

رسمي جريله

واسلا می بدون نظر داشت
نظام سیاسی ، اجتماعی و
اقتصادی آنها ، مبتنی بر
اصول تساوی حقوق ، احترام
متقابل به استقلال ، حاکمیت
ملی ، تمامیت ارضی ، عالم
مداخله در امور داخلی یکدیگر ،
عدم توسل به زور ،
تهذید و یا قوه ، تقبیح همه
اشکال مداخله و تجاوز ،
اجراه صادقانه تعهدات
بین المللی مطابق اصول و موسوی
ازین قبول شده حقوق
بین الملل می باشد .

ماده يك صدو سمي و ششم:
جمهوري افغانستان از مبارزه
مردمان و ملل به خاطر صلح
استقلال ملی ، دمو کراسی ، ترقی
اجتماعی و حق ملل در تعیین سر
نوشت شارز ، پشتیبانی نموده
بر ضد استعمار ، استعمار نو ،
صهیونیزم ، راسیزم ، ابارتايد
وفاشیزم مبارزه میکند .

ماده يك صدو سمي و هفتم:

جمهوري افغانستان از
مبارزه بخاطر خلع سلاح

په یام لی له نیولو پرتله ،
د حقوقو د برابری ، خپلواکنی ،
ملی حاکمیت او ز مکننی
بنشپړتیا ته د متقابل درنساوی ،
د یوبل په کورنيو چارو کسی
دلان نه و هلامو ، زور ، ګواښ
او یا قوی ته د لاس
نه اچولو ، د لاس وهنی او
تیزی د ټولو ډولونو دغندلو
او د بین الملل حقوقو د منسل
شویو اصولو او موازینو سره
سم د بین المللی ژمنودربنیانی
ترسره کولو د اصولو پرېښمه
د دوستانه اړیکلو درامیځیخ ته
کولو او ټینګښت غوبښتونکي
دی .

يوسلو شپږ ديرشمہ ماده:

د افغانستان جمهوریت
دسلوی ، ملی خپلوا آئی .
دموکراسی ، ټولنیزی تر فی
او د برخیلیک په تاکلو کسید
ملتوونو د حق په خاطر د خلکو
او ملتوونو د مبارزی ملات کوي ،
د استعمار ، نوی استعمار ،
صهیونیزم ، راسیزم ، ایارتاید
او فاشیزم پر ضد مبارزه
کوي .

يوسلو اووه ديرشمہ ماده :

د افغانستان جمهوریت
د پوره بسی و سلی کولو ، په

رسیح جریده

عام و تمام ،قطع مسابقات
تسليحاتی در زمین و فضا ،
عدم گسترشن و امحای سلاح
هسته بی و کیمیاوى و سایر
انواع سلاح کشтар جمعی ،
از بین بردن پایگاه های نظار
ی خارجی ،رفع تشنیجات
بین المللی واستقرار نظام
نوین و عادلانه اقتصادی و اطلاعاتی
بین المللی پشتیبانی می
کند.

ماده یک صد و سی و هشتم:
در جمهوری افغانستان
تبليغ جنگ منوع است .

فصل سیزدهم احکام متفرقه

ماده یک صد و سی و نهم:
قانون اساسی جمهوری
افغانستان دارای عالی ترین
اعتبار حقوقی بوده ، قوانین
وسایر اسناد تقنیتی مطابق
به آن وضع میگردد .

ماده یک صد و چهلم :

دولت و تمام ارگانهای آن
براساس قانون اساسی و قوانین
جمهوری افغانستان فعالیت
کر ده نظم حقوقی ،
منافع جامعه ، حقوق و معاشر
قانونی اتباع را تامین می
کند .

زمکه او فضا کی د وسله بیزو
سیالیو د بندولو ، دهسته بی ،
کیمیاوى او دله بیزی و زنی
دوسلی دنورو چولونو د نه
پراختیا اوله منځه و پللو ،
دبهرنیو پوشی اړوله منځه و پللو ،
دین المللی کړ کیچونو دلیری
کولو او دین المللی اقتصادی
او اطلاعاتی نوی او عادلانه
نظم د تینکولو په خاطر د
مبازی ملاتې کوي .

یوسلو اته دیرشمہ ماده :
د افغانستان په جمهوریت
کی د جکړی تبلیغ منع دی .

دیرشمہ فصل متفرقه حکمرانه

یوسلو نهه دیرشمہ ماده :
د افغانستان د جمهوریت
اساسی قانون تر ټولو لوه
حقوقی اعتبار لري ، قوانین
او نور تقنیتی اسناد له هغه
سره سم وضعه کېږي .

یوسلو خلویښتمه ماده :
دولت او دهه ټول ارکانونه
د افغانستان د جمهوریت
د اساسی قانون او قوانینه
پر اساس فعالیت کوي ، حقوقی
نظم ، دهولنی ګنډ او داتباعو
قانونی حقوق او کټۍ
تامینوي .

ټرسنځۍ خېزلىک

موسیقات دولتی ، کوپر-ا-
تیفی ، مختلط ، خصوصی ،
احزاب سیاسی ، سازمان
های اجتماعی ، مسوولین امور
و اتباع مکلف به رعایت قانون
اساسی و قوانین جمهوری
افغانستان میباشند.

ماده یک صد و چهل و یکم :
تعديل قانون اساسی
مستقیماً توسط لویه جرگه
صورت می گیرد .

همچنان اتخاذ تصمیم در
مورد تعديل قانون اساسی به
پیشنهاد رئیس جمهور یا
پیشنهاد یک ثلث و تایید دو
ثلث اعضای شورای ملی نیز
صورت می گیرد .

درین حالت رئیس جمهور
لویه جرگه را دایر میکند در
صورتیکه لویه جرگه
پیشنهاد تعديل را وارد بداند
قانون اساسی را تعديل و در
غیر آن پیشنهاد تعديل را رد
می کند .

در حالت اضطرار تعديل
قانون اساسی جواز ندارد
ماده یک صد و چهل و دوم:
برای رئیس جمهور ،
معاون رئیس

دولتی ، کوپر اتیفی ، مختلطی
او خصوصی موسسی ،
سیاسی گوندونه ، ټولنیز
سازمانونه ، ډچارو مسوولین
او اتباع داغستان د جمهوریت
د اساسی قانون او قوانینو په
رعایت مکلف دی .

یوسلو یو خلوینبته ماده :
د اساسی قانون تعديل په
مستقیمه توګه د لویه جرگه
په واسطه گیری .

همدغه شان د اساسی
قانون د تعديل په با به
تصمیم د جمهور رئیس په
پیشنهاد او یادملی شورا د
غږيو دیوه ثلث په پیشنهاد
او د دوو ئلشو په تاییدهم نیوں
کیږي . په دی حالت کی جمهور
رئیس لویه جرگه جوړوي . که
چیری لویه جرگه د تعديل
پیشنهاد په ځای و بولی ، اساسی
قانون تعذیلوي او که نه ،
دانتعديل پیشنهاد روی .
د اضطرار په حالت کی د اساسی
قانون تعديل جواز نه لري .

یوسلو دوہ خلوینبته ماده :
د جمهور رئیس ، د جمهور
رئیس د مرستیا لانو ، د ملي
شورا د غږيو ، صدرا عظم
د صد راعظم د مرستیا لانو ،

رسمی حکم‌نامه

جمهور، اعضای شورای ملی
صدراعظم، معاونان صدراعظم
اعضای حکومت، قاضی القضاط
معاونان و اعضای ستره محکمه
رئیس، معاون و منشی شورای
قانون اساسی، لوی خارنوال و
معاونان لوی خارنوال طبق
قانون معاش تعیین میشود.

ماده یک صدو چهل و سوم:
 هرگاه به علت جنگ، خطر
 جنگ، بحران و یا حالات مماثلی
 که حفظ استقلال، حاکمیت ملی
 و تأمین ارضی، یا امنیت داد
 خلی از مجازی که تو سلطانون
 اساسی تعیین شده نا ممکن
 گردد، رئیس جمهور میتواند،
 در مشوره با رو سای مجلسین
 شورای ملی صدراعظم قاضی-
 القضاط و رئیس شورای قانون
 اساسی، حالت اضطرار را
 اعلام کند.

هر گاه حالت اضطرار از
 سه ماه بیشتر دوام نماید، برای
 تمدید آن موا فقه لویه جرگه
 شرط است.

ماده یک صدو چهل و چهارم:
 در مدت حالت اضطرار
 رئیس جمهور دارای صلاحیت
 های ذیل میباشد:

دحکومت دغپیو،قا ضی -
 القضاط لاستری محکمه دمر-
 سنتیلانو او غریو، داسما سی
 قانون دشورا رئیس مرستیال
 او منشی لوی خارنوال اودلوی
 خا زنوال د مرستیا لانودپاره
 دقانون سره سم معا ش تاکل
 کیزی.

یو سلو دری خلوینستمه ماده:
 که چیری د جگری، د جگری
 د خطر، بحران او یا ورته
 حالات په علت له ھغولار و خخه
 چی داساسی قانون به واسطه
 تاکل شویدی، د خپلوا کی، ملی
 حاکمیت او زمکنی بشپر تیا او یا
 دکورنی امنیت سائل نا ممکن
 شی، جمهور رئیس کولای شی
 چی دملی شورا د دواره و مجلسیو-
 نود رئیسانو صدراعظم، قاضی-
 القضاط او داساسی قانون د
 شورا در رئیس په سلا داضطرار
 حالت اعلان کړی.

که چیری داضطرار حالت
 له دریو میاشتو خخه زیات دوام
 و کړی دھله دا وزدلو لو د پاره د
 لویی جرگی موافقه شرطده.
یوسلو خلور خلوینستمه ماده:
 داضطرار د حالت په موده
 کی جمهور رئیس دغه واکونه
 لری :

بَرْزَمِي حِسْنَه لَكَ

- ۱- تمدید دوره صلاحیت شورای ملی
- ۲- تفویض برخی از صلاحیت های شورای ملی به شورای وزیران .
- ۳- اعطای برخی از صلاحت های محاکم به محاکم اختصاصی و محاکم قضایی مسلح .
- ۴- تعلیق و یا تجدیداعتبار مواد (۳۰-۴۴-۴۵-۴۶-۴۹)
- ۵- فقره اخیر ماده ۵۱ ماده ۵۳ و ۶۰ قانون اساسی .
- ۶- تعمیل سایر صلاحت ها طبق قانون .

ماده یک صد و چهل و پنجم:
 در صورتی که معاہدات یا میثاق های بین المللی که جمهوری افغانستان آنرا عقد یابه آن حق نموده مغایر احکام قوانین جمهوری افغانستان باشد به معاہده بین المللی و میثاق رجحان داده میشود .

ماده یک صد و چهل و ششم:

بررسی اتهامات واردہ بر رئیس جمهور، معاون رئیس جمهور اعضای هیئت های اداری مجلسین :

- ۱- دملی شورا د واک د دوری او بدول .
 - ۲- دوزیرانو شورانه د ملی شورادخینو واکونو و رسپارل .
 - ۳- اختصاصی محکمو او وسله وال پوخ محکمو ته د محکمود خینو واکونو ورکول .
 - ۴- د اساسی قانون د (۳۰-۴۴-۴۵-۴۶-۴۹) مادو، د ۵۱ مادی د وروستنی فقری، د ۵۳ او ۶۰ مادو) د اعتبار تعلیق او یا تجدید .
 - ۵- دقانون سره سه دنورو واکونو عملی کول .
- یوسلو پنځه خلوینېتمه ماده:**
 که چیری هغه بین المللی تړونو نه یا میشاقونه چې د افغانستان جمهوریت هغه لاسلیک کړی او یا ورسه یوځای شوی وی د افغانستان د جمهوریت د قوانینو د حکمونو مغایر وی نوبین المللی تړون او میشاق ته رجحان ورکول کېږي .

یوسلو شپن خلوینېتمه ماده:
 په جمهور رئیس، د جمهور رئیس په مرستیالانو، د ملی شورا د دواړو مجلسو نو د اداری هیئت نو په غږيو، صد را عظم د صدر اعظم په مرستیا لا نو،

وسمی جریمه

شورای ملی، صدر اعظم، معاونان صدر اعظم، اعضای شورای وزیران، قاضی القضاة، معاونان واعضای ستره محکمه، لوی خارنوال، معاونان لویه خارنوالی و رئیس شورای قانون اساسی و طرز محکمه آنان طبق قانون خاص تنظیم میگردد.
 ماده یک صد و چهل و هفتم:
 در جمهوری افغانستان اشخاصی که خود و یا همسرشان از والدین افغان متولد نگردیده باشند، به حیث معاون رئیس جمهور، صدر اعظم، صدر اعظم صادر اعظم و وزیر و قاضی القضاة لوی خارنوال، افسر عالیرتبه و یا کارمند دیپلو ما تیک تعیین شده نمی توانند.
 ماده یک صد و چهل و هشتم:
 بانفاد این قانون اساسی اصول اساسی جمهوری دموکراتیک افغانستان از اعتبار ساقط میگردد.

قوانين و سایر اسناد تقنیتی که قبل از تاریخ انفاذ این قانون اساسی صادر گردیده بشیر طی نافذ شمرده

دوزیرانو د شورا په غړیو، لوی خارنوال، دلویه خارنوالی په مرستیا لانساو د اساسی قانون د شورا په رئیس باندی د لګول شوی تو رو نو خیړل او د هغه د محکمی طرز دخانګ پروی قانون له مخ تنظیمېږي.
یوسلو اووه خلوینته ماده:
 د افغانستان په جمهوریت کی هغه اشخاص چې په خپله او یا همسر یې له افغان هور او پلار خخه زین یدلی نهوي، د جمهور رئیس د مرستیال، صدر اعظم، د صدر اعظم د مرستیال، وزیر، قاضی القضاة، لوی خارنوال، د دلوو رتبه افسر او یا دیپلو ماتیک کارمند په تو ګه تاکل کیدلای نهشی.

یوسلو اوه خلوینته ماده:
 د دغه اساسی قانون په انفاد سره د افغانستان د دموکراتیک جمهوریت اساسی اصول له اعتباره لویږی.

هغه قوانین او نور تقنیتی اسناد چې د دغه اساسی قانون دانفاد له نیټه خخه پخوا صادر شوی دی، په دی شرط یاقد ګنډ ګیری چې د دغه

برگه حکم

میشود که متناقض با احکام
این قانون اساسی نباشد.

ماده یک صد و چهل و نهم:
این قانون اساسی از تاریخ
تصویب لویه جرگه نافذ شد.
سط رئیس جمهور تو شیع و
اعلام میگردد.

تغییل درین قانون این سی
از تاریخ تصویب لویه جرگه
نافذ و توسط رئیس جمهور
تو شیع و اعلام میگردد.

اماسی قانون دحکمونو سره
متناقض نهاد.

یو سلوته خلوینه هاده:
دغه اسا سی قانون دلوبی
جرگی تصویب له نیتهی خخه
نافذ اود جمهور رئیس له خوا
تو شیع او اعلا میری.
په دغه اساسی قانون کی
تغییل دلوبی جرگی تصویب
له نیتهی خخه نافذ اود جمهور
رئیس له خوا تو شیع او
اعلا میری.

اشترین مبلغ

دخل کشور ۳۰۰ افغانی
خارج کشور ۵۰ دالر میرکالی
محصلین با ارز تصدیق ۱۵۰ افغانی

سہای بک شماره (۵۰) افغانی

**REPUBLIC OF AFGHANISTAN
MINISTRY OF JUSTICE
OFFICAL
GAZETTE**

Editor: Shahjahan Bigzad

Assitant Editor: Nuralam

Issue: No. 728

Date: November 6, 1990

دولتی، مطبوعہ

دچا پ شمیر (۳۰۰۰) تو گه

Get more e-books from www.ketabton.com
Ketabton.com: The Digital Library